

Mnočnina mesečno
25 Din, za inozemstvo
40 Din — ne-
deljska izdaja ce-
loletna 96 Din, za
inozemstvo 120 Din

Uredništvo je v
Kapitarjevi ul. 6/III

SLOVENEK

Ček. račun: Ljub-
ljana št. 10.650 in
10.349 za inzerate;
Sarajevo št. 7563,
Zagreb št. 39.011,
Praga-Dunaj 24.797

Uprava: Kopitar-
jeva 6, telefon 2992

Telefoni uredništva: dnevna služba 2050 — nočna 2994, 2994 in 2050

Izhaja vsak dan s jutraj, razen ponedeljka in dneva po prazniku

Po treh nepozabnih dneh evharističnega shoda

Slovo Marije Pomagaj in legata

Nepopisni prizori ob slovesu brezijske Marijine podobe na Stadionu in na vsej nočni poti na Brezje

Katoliški slovenski narod hvaležno spremlja papeževega odposlanca do meje naše države

Zahvala Sv. Očeta

Nj. Eminenca kardinal legat Hlond je dobil na svoj pozdravni brzojav od Sv. Očeta sledeči odgovor:

Izraza sinopske udanosti, ki si ga ob začetku evharističnega kongresa iz cele Jugoslavije tudi v imenu apostolskega nuncijskega škofa, duhovščine in nešteti vernikov predložil, se je Sveti Oče nadse razveselil in prosi Boga, za bogate izlive božje dobrote in milosti, da bi slovesni kongres rodil bleščeče sadove vere, vzajemnosti in delavnosti ter Vas iz srca blagoslovja.

KARDINAL PACELLI.

„LJUBEZEN VSE ZMAGA“ (Sveti Pavel)

Zgodovinar bo dneve pravkar minulega evharističnega kongresa v Ljubljani brez dvoma zapisal med največjastne trenutke v življenju slovenskega naroda. Gotovo se ni še nikoli v preteklosti zbralo toliko tisočev slovenskih sinov in hčera v svojem prestolnem mestu in prav tako je gotovo, da nismo še nikoli doživeli toliko navdušenja, ki je priklopelo te dni na dan iz globine slovenske narodne duše. Bil je to mogočen val najpristnejše vere, zaupanja in ljubezni slovenskega srca do Boga in njegove slave na zemlji, najlepše spričevalo navedene višine slovenskega ljudstva in najzanesljivejša kazala njegove krščanske omike, ki se sme meriti s kulturo največjih in na svojo izobrazbo v moralnem in tehničnem oziru najbolj ponosnih narodov.

Kdor slovenskega naroda do danes še ni poznal ali ga je sodel skozi narodno ali strankarsko izkrivljena očala, se je te dni mogel prepričati, da nima opraviti z ljudstvom, ki slepo sledi kakšni nazadnjaški tradiciji, katera se iz sebičnih razlogov goji od kakšne vodilne kaste, ampak da je to narod, v katerem vsak, najneznatnejši in najimenitnejši, na podlagi lastnega spoznanja iz najidealnejših nagibov z največjo samozvestjo gradi svojo narodno kulturo na duhovnih in navedenih temeljih krščanstva. Temu ljudstvu je krščanska vera najmočnejše gibalno vsega življenja, mu ni mehanično podedovana narodna navada in priučeno gesto, ki bi se iz konservativnosti ohranjalo, čeprav bi prišlo v konflikt z resničnim ali navideznim napredkom časa. Slovenski narod je vero domel kot vir pravega umskega, navedenega in kulturnega napredka, v katerem ne more biti nobene neskladnosti med znanostjo in versko intuicijo, med zemeljskim trudom za boljše življenje in pobožnostjo, ki brenpi za onostransko srečo. Krščanska vera je našemu ljudstvu duhovna usmerjenost, ki šele vsemu političnemu, gospodarskemu in socialnemu delu, vsej borbi za obstoj in lepši prostor na zemlji daje pravi smisel in vsemu zasebnemu in kolektivnemu življenju vtisne pečat idealnega in večno vrednega prizadevanja.

Zaradi tega naše ljudstvo v najhujših izkušnjah in navedenih ter gospodarskih pretresih in preobratih ni zapadlo materializmu, ampak je vsako krizo premagalo iz duhovnega zaklada vere, ki so ga nakopili slovenski rodovi drug za drugim v zvestem delu in pobožni molitvi. Bogate sadove tega zemskega dela in truda pridnih slovenskih rok, ki se obenem znajo sklepati k iskreni zahvalnici in goreči prošnji Stvarniku, smo v najmočnejši vnanji manifestaciji videli te dni, ko so mimo nas korakali tisoči in tisoči, zavedni in disciplinirani, kakor more biti zaveden in discipliniran le najnaprednejši, nevzdržno kvišku stremiški narod, ki ga ne morejo streti nobenih časov sile. V luči tridesetstisoč bakelj, ki so preteklo soboto ponoči gorele v rokah slovenskih fantov in mož kot simbol neugasljive idealne vere našega naroda, je marsikdo razumel najhujše strani naše preteklosti, ko se je razbila ob tem plametečem idealizmu ena sovražna sila za drugo. Le zaradi zaupanja v svojo notranjo duhovno moč, ki izvira iz vere v večne vrednote božje vesoljstvenega reda, je mogel tak narodni drobec, kakor je slovenski, doleteti z jekleno vztrajnostjo vsakemu tujemu razdiralnemu posegu v svoje bitje na zemlji. Ta notranja duhovna moč, to zaupanje v sebe, ta samodisciplina našega ljudstva še nikoli niso stopili v vidni in čutni obliki s toliko silo pred naše oči, kakor v teh evharističnih dnevih, tako da je bil poražen tudi najhujši dvomljivec. Vaak, tudi

najhladnejši opazovalec, se je moral ogreti in pri-
znati: Mali slovenski narod je velik narod!

V tej luči je treba gledati sodelovanje, ki se je v tako veliki in iskreni meri ob priliki kongresa pokazalo med državno in cerkveno oblastjo, med predstavniki oblasti in ljudstvom, med varuhi civilnega reda in nositelji duhovnih vrednot. Da je to sodelovanje prišlo do izraza v tako slovesni obliki in da so ga obenem občutili vsi kot nekaj naravnega, odkritosrčnega, nenarejenega, za to se imamo brez dvoma zahvaliti izpremembi v političnem vodstvu države, ki je postavilo na čelo naših civilnih zadev moše, ki so odnekaj blizu narodovemu mišljenju in sreči, njegovim zemeljskim potrebam in njegovemu verskemu in tradicionalnemu narodnemu prepričanju. Ti vrhovni voditelji naših državnih poslov so pokazali, kako zelo cenijo moralne sile katoliške cerkve in vere ter katoliškega ljudstva v jugoslovanski državi ter so izkazali skupaj s predstavniki banovinske oblasti in naše hrabre armade čast in spoštovanje tako verskemu idealizmu jugoslovanskih katoličanov kakor njihovu narodnemu in domovinskemu prepričanju, ki sloni na neporušnih stebrih vere in krščanske morale. Zato se je tudi v tako gniljivi obliki moglo brez meje pokazati zlato srce vseh naših javnih uslužbencev, bodisi uradnikov bodisi delavcev — naj omenimo na tem mestu, ker so v polni meri zaslužili, zlasti naše železničarje, policijo, zdravnike, bolničarje itd. itd. — ki so toliko pripomogli k brezprimernemu uspehu evharističnega kongresa, žrtvujo vse svoje sile, svoje spanje, zato, da se proslavi Bog in katoliška vera in da se pokaže globoka srčna kultura slovenskega naroda in njegova velika požrtvovalnost. Pozabiti pa tudi ne smemo, da so izginile te dni vse politične razlike in da so tudi glasila skupin, ki so kulturno usmerjene več ali manj drugače nego mi, proslavila evharistično manifestacijo kot manifestacijo krščanskega idealizma in navedenega ter dokazala, da vsak pravi Slovenec nosi Boga v svojem srcu in da je vsak pošten slovenski človek, četudi nismo prav vsi v vseh našihli popolnoma istih misli, trdno prepričani, da nas iz sodobne duhovne zmene in tudi iz gospodarske stiske (globoko značilno je, s kolikim razumevanjem in vnueno so doprinesli k sijaju evharističnega kongresa tudi naši gospodarstveniki) ne more rešiti ničesar drugega kakor religiozni idealizem in navedena trdnost krščanstva in njegove kulture.

Toda tisti, ki zasluži največje pohvale — ki je pa ne išče in je nikoli ni in ne bo zahteval — to je naš preprosti, neznačni, skromni slovenski človek, naš ubogi bajtar, naša slovenska mamica, naš trboveljski rudar, naši siromašni pa vendar veseli nedolžni slovenski otročki, ki so dali evharističnemu kongresu največji angelski sijaj! Kdor je videl tega slovenskega človeka — moše, žene in dekleta — ki so vse noči prečuli, ki so se hranili od borne jedi, ki so jo z doma s seboj prinesli, ki si niso nič privoščili in si niso mogli privoščiti, ki so res za Boga in njegovo čast vse žrtvovali, ta jih nikoli ne bo pozabil. Kaj smo mi proti njim, ki nam niso dali samo življenje, ampak se neprestano za nas še danes žrtvujejo in se bodo jutri in vso bodočnost, ki nas hranijo s kruhom srčne izobrazbe, materine vere, bratovske in posestrimske požrtvovalnosti, da v svoji izobrazbi ne usahnemo in se rodu ne izneverimo! Vsaka beseda pohvale tu umolkne, tih v brezmejnem spoštovanju klonimo glavo k tlom in šepetamo:

Bog te blagoslovi, naš dobri in slati slovenski narod!

MARIJA SE VRAČA NA BREZJE

Ni se še polegel vihar navdušenja, ko so odhajali cerkveni in svetni dostojanstveniki po sklepni slovesnosti iz Stadionu, že je zvočnik naznanil, da se bo poslovila milostna Marija Pomagaj od kongresa in romala spet nazaj na svoj prestol na Brezje. Na mah so se oči vseh tisočev obrnile proti oltarju, za hip je zavlada tišina in vseh src se je oprijela čudna tesnoba, ki prime človeka le ob najtežjih trenutkih slovesa. Takoj nato je godba intonirala Marijino pesem, poprijeli so vsi desetstisoči, pesem je vrela iz srca množice. Ze so nesli po mostu na tribuno veliko nosilnico, na katero so dejali milostno podobo. Kakor mogočen, vendar čisto tih vzdih se je izvil iz množice, ko so frančiškani v dalmatikah prinesli podobo po mostu. Okrog tribune so ljudje popadali na kolena, peli so in mahali z robc, vsak bi bil rad prišel čim bližje, vendar so fantje reditelji in zvočnik skrbeli, da je šlo vse v največjem redu. Ljudje, ki so bili že namenjeni proti izhodu in ven, so vdrli nazaj in se zgrinjali proti sredini. Deloma so bili že zunaj Stadionu, ker so odhajali dostojanstveniki, nad polovico jih je pa ostalo v Stadionu.

V slavnostnem trumu

Je podoba šla po sredi arene, ogenj v ljudih je raste od trenutka do trenutka, kjer je kdo mogel, je pokleknil, vse oči so neprestano spremljale milostno podobo. Procesija je prišla že na breg pri izhodu, prostora zunaj se ni bilo, ker so dostojanstveniki še vedno odhajali na svojih avtomobilih, zato se je našel čas, da so Marijo obrnili, mogel jo je videti ves Stadion. Kakor za zadnji pozdrav. Nepopisni prizori, ki mora najbolj trdo srce zgrabiti z vso silo. Vse ljudstvo, tisoči in tisoči so padli na kolena, ganljivost slovesa je priklopela do viška. Skoraj ni bilo suhega očesa, vse je planilo v jok, v jok ljubezni do Marije, v jok upanja in čudovite sreče. Sila naše vere in vdanosti Mariji je mogočna, da se ji ne more upirati nobeno srce. V tem trenutku je mogel vsakdo spoznati, zakaj nam naš veliki legjič tolikokrat poudarja: Po Mariji k Jezusu. Grdo se ališi, če rečemo, da je to naš program — »naš program« je vedno fraza, ne program — življenje je to, naš življenje, vse prežeto z vdanostjo Mariji, z blagoslovom njenim, ki nas vodi v božje naročje. Ta prizor, ko se Marija poslavlja, je mogočna pesem: Marija k Tebi uboge reve... Saj si res ne moremo misliti kongresa, če ne bi imeli pri sebi svoje Matere, Marije Pomagaj z Brezje. Tukaj je naše življenje, čigar najmočnejši val se je dvignil ob tem slovesu.

Od Stadionu . . .

Pred Stadijonom je spet pozdravila Marijo deset- in desetstisočglava množica. Sliko so takoj dejali na avto, poleg nje so se vsedli kot varstvo in spremstvo: p. Romo Tominec, p. Krizostom Sekovanič in štirje križarčki. Spremstvo je tvorilo še kakih deset avtomobilov. Vodstvo kongresa je zastopal g. Jože Kosiček.

Po Tyrševi cesti so prav v istem času odhajale največje množice ljudstva, zato so reditelji in stražniki na konjih komaj naredili prostor za avto. »Marijo peljejo, Marijo peljejo! Poklekajmo!« so vzklikali ljudje in poklekovali, ko so zaslišali poseben fanfarski znak na avtomobilu. Ljudje so se drejali, vsak je hotel še enkrat videti Zaščitnico kongresa, za spomin so trgali cvetje z avtomobilovega okrasja. Mnogim so privrele spet solze, avto se je moral parkrat ustaviti, ker so ga množice tako oblegale.

Pri železniškem prelazu je sprevod krenil na Bleiweisovo cesto in potem na Celovsko proti Gorenjski. Pred železniškim prelazom je spet moral počakati, ker je bilo toliko ljudstva. To je bilo zadnje slovo od Ljubljane. Ker je moral po Ljubljani avto voziti silno počasi, je bilo nekaj malega zamude povsod, a cele slovesnosti to ni motilo.

Na vsej poti od Ljubljane do St. Vida stoji ob cesti romarski vozovi. Ljudje poklekujejo na tla in

na vozovih kleče in čakajo, kdaj se milostna podoba pripelje mimo. Na vseh oknih plapolajo svečke, ponekod so narejeni majhni oltarčki s svetimi podobami. Ze oddaleč sije razsvetljeno križ na ženski cerkvi in pri Marijini kapelici pred vasjo čaka vrsta voz z narodnimi nošami. Pred cerkvijo je zbrana množica ljudstva, v tisoče bi jo šteli. Stevilna duhovščina čaka, mnogo gospodov iz zavodov, celokupno učiteljstvo s šolsko mladino, zastopniki občinskega odbora. Ko se avto s podobo pokaže izza ovinka, zaigra godba iz Škofje Loke Marijino pesem. Obrazi zagore, povsod vzvalovi tisto razpoloženje, kot se je vmenalo v najlepših trenutkih na Stadionu. Zelné oči, a vendar utešene, saj spet vidijo našo zaščitnico. Množica poje tisto najlepšo: Lepa si... Potem duhovščina zapoje nekaj litanij, ljudstvo razvneto odpeva, in spet zaigra godba, avto je že ves obsut s cvetjem.

Mrak lega na polje

Šmarina gora dobiva črne obrise, gore v daljavi čakajo zamaknjene v večerno tišino in Marija roma čez šentvidsko polje proti Šmarini gori. Ob cestah kleče ljudje, v Mednem so postavili mlaje, tam zopet oltarčke na okna, ljudstvo čaka kleče. Četa kolesarjev kaže pot v Presko, kjer čaka že množica ljudi, povsod je še kongresno razpoloženje, saj so se večinoma pravkar vrnili iz Ljubljane. Domača godba zaigra Mariji v pozdrav, vrsta narodnih noš poklekaje, otroci mečejo cvetje na avto. Iz src privre »Ti, o Marija...« in potem vsi zbrani molijo »Pod Tvoje varstvo« in nato se spet oglasi pesem.

V Škofji Loki

Povsod je toliko ljudi, da mora avto voziti počasi, da ob cestah klečeči ljudje vsaj za hip pogledajo milostno podobo. Ave Marijo zvonijo po cerkvah proti Sori in Škofji Loki in se razlega čez polja, nebo se oblači, vendar nekaj zvezd sije. Noč je vse zvezde gore Mariji v čast, še črčki v travi neugnano pojo, kakor da bi vedeli, da se Marija vrača na Brezje. V Sori je toliko ljudstva, da ne moremo naprej, čeprav imamo že pol ure zamude. Velicasten je bil pogled na Škofjo Loko. Vse razsvetljeno, uršulinski samostan je v svojih rdečih lučih sijal daleč čez polje. Na trgu je na tisoče ljudstva, sami znani obrazi. Ne poznam jih sicer, a sem jih videl v Ljubljani stotisoč in vsi so enaki. Tisti ogenj v očeh, v obrazih umirjenost, hrepenenje potešeno v svečanih trenutkih kongresa. Med zvonjenjem se je pripeljala Marija na Glavni trg med gostim špalirjem otrok. Ljudsko petje. Ganljiv je bil trenutek, ko so otroci peli: »Otročice, o Marija. Mati, sprejmi milostno v srce...« in pri tem Marijo obsipali s cvetjem. Seveda je morala nazadnje zadoneti še: Lepa si... Med špalirjem otrok, o kapucinov in č. sestra uršulink se je sprevod avtomobilov pomaknil proti kapucinski cerkvi in nato mimo razsvetljenega evharističnega križa pred mestom tja v Sorško polje. Po vseh cerkvah zvonijo. Vse hiše so razsvetljene, ne samo ob cestah, tudi globoko v vaseh gore sveče. Ljudje kleče ponekod v dolgih vrstah ob cesti in drže luči v rokah. Hrepenenje se ozirajo, kdaj pride Marija. Cele vrste svečk so nasajene ob cesti po tleh, nepopisno lepi prizori, ponekod mizice pri cesti, na njih Marijine podobe, zraven kleče ljudje, matere drže v naročjih otroke, da jih vsaj za hip pokažejo Mariji. Kje ste tisti, ki našemu narodu trgate vero iz srca, kje ste tisti, ki pljujete na naše svetinje? Pridite in pogledite in boste videli, da je naš narod veren, v dno duše vdan Bogu, Marijin narod! Ko človek gleda te prizore, mora nehoti biti ponosen na svoj narod, ki trpi in si trpljenje lajša — z vero.

Ze smo v Zabnici. Ponavljajo se znani prizori. Vsa fara z g. župnikom, otroki s šolskim upraviteljem. Ljudstvo se izroča Mariji in moli »Pod Tvoje varstvo«. Mešan zbor zapoje dve pesmi, medtem deklice obsujejo avto s samimi belimi lilijami, da lepo okrašen avto dobi še lepši sijaj.

Bazilika Marije Pomagaj na Brezjah pričakuje svojo svetinjo.

»Mi smo pogumni Tvoji mornarji...« pojo fantje in avto se že premika proti Šmartnem. Kakih štirideset kolesarjev drvi pred nami v skrivnostno noč in neprestano vsi zvone s svojimi zvonci. Kalor da bi oddalec poslušal sladko pesem murnov, neznan melodijski. Spet razsvetljena okna, klečeti ljudje, okrašena znamenja, mlaji, lučke, lučke, kdo bi jih preštel... Mogočnj šmartinski zvonovi grme v noč in naznanjajo prihod. Pred cerkvijo velikanška množica z duhovščino, zastopniki občinskega odbora, učiteljstva in tako dalje. Molitev in pesem, vzdih in pitajen šepet, gneča ob avtu, žareči obrazi, zvonjenje, narod prosi Marijo, prosi blagoslova, oči se vpirajo z živo vero v milostno podobo. Pri zori, ki jih nihče ne bo pozabil, kdor jih je le videl. Težko je slovo, povsod bi najraje Marijo obdržali, molili in peli vso noč.

Proti Brezjam

A že drsimo po Gaštelju, nasproti nam zasije Kranj, na cerkvi se blesti dvojen, razsvetljen križ. Kranj je še poln ljudi, a ne moremo čakati, samo za hip se ustavi Marija in potem krenemo naravnost na Brezje. Po vaseh je vse razsvetljeno, nakeljski evharistični križ nas pozdravlja, nato ljubinski in daleč z druge strani jamniski. Ze smo na vrhu peraskega klanca in vidimo, da je brezjanska cerkev vsa razsvetljena z žarotami. Mogočno stoji kakor svetel stebel med gorami.

Kjer se cepi cesta proti cerkvi, čaka morje luči. Bakle, tiste, ki so jih imeli v Ljubljani pri nočni procesiji. Tam čakajo oo. frančiškani z Brezij in številna okoliška duhovščina, gasilci, pevci, šolska mladina z mošenijskim učiteljstvom, množica ljudstva. Najprej vsi molijo »Pod Tvoje varstvo« in »Zdrava Marija«, nato cerkveni zbor zapoje dve pesmi in sprevod se pomakne proti cerkvi. Kakor rimska procesija. Morje luči se pomika, dolga procesija poje litanije in nato moli rožni venec, pri cerkvi spet čaka druga skupina ljudi. Pred cerkvijo in po hišah okrog je vse v luči in lampijonih.

Legat in škofje vrnejo obisk Mariji Pomagaj na Brezjah

Ljubljana, 1. julija.

Kakor je Marija Pomagaj z Brezij obiskala evharistični kongres v Ljubljani, tako je bil evharistični kongres dolžan, da vrne zaščitni slovenskega naroda obisk. Ta obisk so danes dopoldne vrnili jugoslovanski škofje s papeškim legatom kardinalom Hlondom. Ze zgodaj jutraj je dospel na Brezje ljubljanski škof dr. Gregorij Rožman s svojim tajnikom gosp. Prešernom in dopisnikom »Osservatore Romano« g. Marijem Böhmom. Škof g. dr. Rožman na Brezjah daroval sv. mašo. Ob tridesetih na osem so dospeli drugi škofje, z njimi pa tudi papeški legat kardinal Hlond in nuncij Pellegrinetti ter primas srbski, nadškof Dobrovič. Poleg škofov je bilo navzočih tudi več prelatoz ter druge duhovščine, obenem pa celotno kardinalovo spremstvo. Kardinal Hlond je daroval tih sv. mašo, pri kateri sta mu stregla nuncijev tajnik in papeški ceremonijal Capoferri. Peli pa so pri maši domači brezjanski cerkveni pevci.

Pozdrav provincijala dr. Ranta

Pri prihodu je kardinala ter vse škofo pozdravil provincijal frančiškanskega reda p. dr. Gvido Rant, obenem z drugo frančiškansko duhovščino s sledečim govorom:

Eminence! Pred par leti se je naša slovenska frančiškanska provincija poklonila Vaši Eminenci kot velikemu duhovnemu sinu tistega svetnika, ki je zaradi svoje močne in nežne ljubezni do Kristusa, Njegove svete Cerkve in bližnjega našemu serafinskemu očetu tako čudovito podoben. Hkrati je poljubila sveči skrat vzornemu kardinalu rimske Cerkve.

Danes ista provincija v svetlihu, ki čuva stee slovenskega naroda, čudodelno podobo Marije Pomagaj, izraža najgloblje spoštovanje in iskreno pokorščino — legatu samega svetega Očeta.

Eminence! Cerkvena oblast nam je poverila prečastno nalogo, naj med našim narodom z Brezjami varujemo in širimo ljubezno do Gospodove in naše Matere.

V posvečene roke Vaše Eminence polagam sledečo odkrito-rčno besedo: »Provincija bo živel, delala in trpela za slovensko Censtohovo! Vse te iz tiste izrazite pokorščine do svete

kih. Avto se ustavi pri glavnih vratih. Takoj vzamejo sliko in jo v procesiji neso pred Marijin oltar. Tako je Marija prispela na svoj brezjanski prestol. Ljudstvo se drenja k oltarju in gasilci ga le s težavo zadržujejo, da je pred oltarjem prostor za ceremonijal predaje.

V hramu

P. Roman prečita zapisnik iz sprenne knjige: »Iz Ljubljane smo odšli 30. junija 1935 po končanem in uspelem evharističnem kongresu, ki mu je predsedoval papežev legat kardinal Hlond, ob sedmih zvečer in spremili milostno podobo skozi St. Vid nad Ljubljano, Presko, Soro, Škofjo Loko, Šmartno in odtod na Brezje. Sliko smo nepoškodovano oddali. Gregorij Rožman.« — »Sliko sem kot rektor svetišča sprejel zopet v svoje varstvo, Bonaventura Resman, O. F. M., ob 23. uri in 35 minut, dne 30. junija 1935.« Slede podpis prisojnih kot priče.

Takoj nato je ugotovil p. Roman Tominec: »Pečati so ostali vsi nedotaknjeni in jih zdaj vprico množice prestrizemo.« Prestigrel je zlato vrstico, sliko so vzeli iz okvira in jo takoj postavili v oltar. Zavladalo je po vsej cerkvi veselo razpoloženje, žareči obrazi so se vpirali v Marijo in vse ljudstvo je stalo zelo zahvalno pesem. S tem je bil oficijalni prenos končan, ljudstvo je ostalo v cerkvi in pelo pesem za pesmijo. O polnoči je bila slovesna polnočnica, ki jo je imel provincijal p. dr. Gvido Rant.

Naj še omenimo na tem mestu, da je Marijo na poti v Ljubljano spremljal tudi avtohus Brezjanov, kar je pri zadnjem poročilu po nesreči izostalo.

Triumf Marijinega povratka na Brezje je bil nepopisno lep, mnogo lepši kakor oni v Ljubljano. To je bil obenem tudi najlepši, najtoplejši zaključek veličastnega kongresa. Moramo reči, da je to Marijino romanje v Ljubljano in nazaj dalo kongresu krvi in ognja in to v neprimerno večji meri, kot smo pričakovali.

Cerkve, ki smo jo v zmislu redovnega vodila obljubili Kristusu in Njegovemu namestniku na zemlji.

Uverjen sem, da vsako delo za Marijo vsaj nekoliko realizira velike smotre providencijskega Pija XI.: »Pax Christi in regno Christie! Saj ljubezno do Matere vraga ljubezno do Kristusa. Duša, ki ga je v ljubezni objela, živi Njegovo življenje, iz Njega, z Njim in Zanj. Zato v Kristusovem miru!

Eminence, presposlljivo prosim, blagovolite sprejeti izraze sinovske pokorščine, ki jo vsi člani provincije dolgujemo sv. Očetu in jo Vam, kot legatu Njegove Svetosti, znova obljubljamo.

Pozdrav kmetskega fanta

Za provincijalom je stopil pred legata kmečki fant, ki je kardinala pozdravil s sledečimi ganljivimi besedami:

Vaša Eminence in vsi prevzvišeni cerkveni dostojanstveniki! V čast mi je, da vas najponikneje pozdravljam v imenu tukajšnje Katoliške akcije, ter vam kličem: Naša Marija vam boedi vedna pomočnica v težkem apostolskem poklicu! Bodite nam prisrčno dobrodošli v našem gorenskem Lurdu Vi, odpotlanec sv. Očeta! Mi verni katoliški Slovenci klonemo svoje glave pred veličino papeštva, ker srčno ljubimo sv. Cerkve in njenega vidnega poglavarja. — Naj ohrani ljubi Bog na višku blagostanja vaš poljski, bratski nam narod! Naj živi Vaša Eminence, gospod kardinal-legat!

Po kardinalovi naši je bil gostom pripravljen zajtrk. Zajtrka se je udeležil v imenu evharističnega odbora predsednik dr. Žitko. Posebno toplo so kardinal in vsi škofje pozdravili notranjega ministra dr. Korošca, ki se je v teku dopoldneva pripeljal na Brezje. Pri zajtrku je bil med udeleženci nepristiljen, a živahen razgovor. Okoli polnoči so se vsi udeleženci današnje prisrčne slovesnosti na Brezjah vrnili v Ljubljano.

Dopoldne je kardinal Hlond sprejemal na svojem stanovanju pri Križankah razne deputacije in dajal audience.

Dopisnik »Osservatore Romano« si je pri vrnitvi z Brezij ogledal razne gorenske kraje, kjer so najbolj slovesno sprejeli Marijo Pomagaj pri njenem romanju v Ljubljano.

Legat se poslavlja ...

Besede v slovo

V časopisu ne moremo tega povedati, kar je kardinalu-legatu te tri dni veličastnega kongresa povedalo katoliško ljudstvo naše države. Prvič je imel naš katoliški narod najvišjega zastopnika sv. očeta v svoji sredi. Bilo je to odlikovanje, kot si ga ni upal pričakovati, a ga je bil tem bolj vesel, ko je prišlo. Skušal je po svojih skromnih močeh pokazati legatu, kako je vdan Cerkvi, vrhovnemu poglavarju in svojim škofom v službi Kristusa in njegovega nauka. Skušal je pred njega razgrniti vso svojo čisto srce, prepričan, da bo visoki legat poročal vrhovnemu poglavarju Cerkve o tem kriku verske zvestobe, ki je šel po svetu iz srca Slovenije. Kardinal-legat, sin slovanskih staršev, nas je počastil tudi z veliko pozornostjo, ki nam jo je pokazal, ko je hotel z nami govoriti v našem jeziku. Takšnih odlikovanj nismo vajeni bili in smo zanj tembolj hvaležni, hvaležni za njegov veliki trud, da bi postal čisto naš, da bi nam prišel prav do srca, da bi nam govoril kot govori oče svojim otrokom v jeziku, ki ga razumejo. Ta velika lezatovala naklonjenost je marsikateremu izvalila solze hvalečnosti. Imamo poročila tudi iz podeželja, da so se ljudje jokali ob radiu, ko je naenkrat zavznela slovenska beseda iz legatovih ust, ko so vsi pričakovali, da jim bo govoril v neznanim jeziku, kar bi nikakor ne bilo čudno.

Kardinal-legat nas sedaj zapuša in slovo našega naroda od njega bo težko. Postal je čisto naš, privezal nas je s trdnimi vezmi na sv. očeta, a tudi na sebe, tako da bo lahko vedno živel v zavesti, da bo prišel v svoj dom, kadarkoli bo se hotel priti med nas, kar od srca želimo, da bi se zopet kmalu zgodilo. Spoznal je nas na višku našega verskega navdušenja, naj nas spozna še na višku našega dela.

Njegove blagoslovljene roke so v imenu sv. očeta blagoslovljale naše moče in matere, sklanjale so se nad našo nado bodočnosti, nad našimi najmlajšimi, delile so blagoslov našim fantom in dekletam. Koder je hodil, je blagoslov delil... Spomnimo se danes, ko nas bo zapustil, da nas bo še enkrat, zadnjič blagoslovljal, da se bo na državni meji še enkrat obrnil nazaj na to lepo domovino, ki mu je pripravila veselje, kot ga še ni nikdar doživel, kot se je ljubezno izrazil sam, ter jo še enkrat izročil varstvu Jezusa v sv. Rešnjem Telesu in varstvu Marije Pomagaj.

Menda ni treba posebej povedati, da bomo storili le svojo skromno dolžnost, če bomo legatu spremili še do postaje, mu napravili časten špalir skozi našo prestolico in mu višeli v pozdrav, ko ga bo vlak vozil skozi našo po

njegovi zaslugi sedaj versko tako prereno domovino. Tudi se ne motimo, če bo danes naš katoliško ljudstvo pri svojih večernih molitvah mislilo na ljubega kardinala-legata in prosilo tudi za njega božjega blagoslova za vse dobrote, ki smo jih sprejeli iz njegovih rok.

Poziv Ljubljancem

Danes opoldne zapusti Ljubljano Nj. Em. kardinal-legat dr. Avgust Hlond. Visoki cerkveni knez si je tekom kratkih nekaj dni, kar je bival med nami, pridobil naša srca popolnoma. Njegov ljubezni in tako preprosti nastop nam je razodel veliko in plemenito dušo tega slovanskega odličnika. Kakor je bil njegov sprejem veličasten, tako bodi njegovo slovo od nas prisrčno. Ovacije, ki jih je bil deležen za časa kongresa, so mu dovolj povedale, s kolikim navdušenjem je ves naš narod pozdravil njegov nastop in njegovo besedo. Danes pa mu povemo, kako ponosna je Ljubljana, da je bival v njeni sredi kot zastopnik samega sv. očeta duhovnik-knez iz vrst bratov Poljakov.

Pozivamo zato vso Ljubljano, da se danes ob pol 12. uri zbere Pred škofjo, v Stritarjevi ulici, na Marijinem trgu, na Miklošičevi cesti ter pred kolodvorom in se poslovi od kardinala-legata. Pridi zlasti ti, mladina, ki si kardinalu-legatu prav posebno draga, in prinesi cvetja, da mu z njim posuješ pot ob slovesu! Prosimo gg. trgovce, obrtnike in vsa druga podjetja, da omogočijo svojim uslužbencem udeležbo pri slovesu kardinala-legata. Prosimo preč. duhovščino, redovnike in redovnice, da prisostvujejo poslovnim svečanostim.

Službeno slovo se bo izvršilo po istem redu kot pri prihodu kardinala. Mi pa se bomo poslovili od njega tako, kakor nam naroča naše srce: z navdušenim radostjo, ker bomo še enkrat deležni njegovega blagoslova, in s prisrčnostjo, ker nas bo še enkrat objel njegov ljubezni pogled.

Živel sv. oče Pij XI.! Živel njegov zastopnik kardinal Hlond!

—o—

Izobesite zastave! Hišne posestnike prosimo, da danes za slovo od kardinala-legata Nj. Em. dr. Hlonda izobesijo zastave.

Urnik legatovega odhoda

Nj. Eminence kardinal-legat Avgust Hlond se odpelje iz Ljubljane danes v torek 2. julija t. l. ob 12. uri 33 minut s posebnim vlakom do Maribora, dalje pa do Gradača z rednim brzim vlakom v posebnem salonskem vozu. Vlak prevozi postaje od Ljubljane do Maribora z brzino brzih vlakov, ustavi se iz prometnih ozirov samo na Zidanem mostu, v Poljčanih in Slov. Bistrici.

Hrvati na kongresu

Ljubljana, 1. julija.

Naši katoliški bratje Hrvati so se s častnimi zastopstvi udeležili vsedržavnega evharističnega kongresa v Ljubljani. Število udeležencev iz hrvatskih krajev sicer ni odgovarjalo prvotnemu velikemu navdušenju, ki so ga vsepovsod pokazali, toda izbrana zastopstva so nadomestila zelo učinkovito množico dobrega in pobožnega hrvatskega ljudstva, ki mu navsezadnje tudi težke gospodarske razmere niso dovolile, da bi se udeležil kongresa v tako velikih masah, kot je prvotno nameraval. Hrvatski kongresisti so imeli v Ljubljani svojo cerkev, sv. Jožefa, kjer so vse tri dni zborovanja dajali dober zgled vsem drugim s svojo pobožnostjo.

Posrečilo se je zbrati nekaj števil, ki bodo dokazale kako obširen je bil po hrvatskih krajih odmev na poziv za evharistični kongres v Ljubljani.

Iz naše sosednje zagrebške nadškofije je prišlo okroglo 500 vernikov, iz Djakova 150, iz senjske škofije 100, iz križevske (grškokatoliškega obreda) 50, iz splitske 150, iz šibenjske 200, iz škofij Hvar, Dubrovnik in Kotor skupno okrog 100, iz treh bosanskih škofij okroglo 200, iz subotičke škofije 50 Hrvatov in 125 Madjarov in Nemcev. Iz tega vidimo, da je bila udeležba iz oddaljenih dalmatinskih hrvatskih škofij zelo častna in to navzile žrtvam, ki ga je romarjem naložila dolga pot in gospodarska stiska v tamošnjih krajih.

Posebne omembe vredna je tudi udeležba »Križarjev«, ki so prišli iz najrazličnejših krajev Hrvatske pod vodstvom svojega generalnega duhovnika velikega križarskega bratstva msgr. dr. Milana Belube in dona Ante Radiča, znanega za služnega organizatorja križarskega gibanja ter slednjč Jeronima Maline iz Zagreba, ki si je v gibanju stekel velike zaslugе. Križarji so prišli predvsem iz sledečih okrajev: Zagreb, Okučani (od koder so križarice prišle v narodnih nošah), Osijek, Šibenik, Dubrovnik (istotako v pestrih narodnih nošah) in iz Sarajeva. Povsod so križarji vzbudili veliko pozornost.

Nadalje je Hrvatska poslala na ljubljanski kongres izdatno število moč in žena, fantov in deklet iz znanega društva Katoliške akcije »Domagoj«, ki se z velikim plamenom širi po hrvatskih krajih.

Tudi Hrvatski katoliški senjorati in Hrvatsko katoliško akademsko društvo »Domagoj« sta poslala manjša zastopstva, ki sta se pa v Ljubljani mogla prepričati ob ljubeznjem in toplem sprejemu ter ob pozornosti, ki so jo jim posvečali kongresisti, kako bi bil evharistični kongres za Jugoslavijo še z mnogo večjim navdušenjem pozdravil strnjene vrste bratskega hrvatskega katoliškega starešinstva in hrvatskih katoliških akademikov, če bi se bile pojavile v javnih pohodih in na Stadionu.

Katoliška Hrvatska je poslala tudi zelo pestro izbero svojih katoliških duševnih in kulturnih delavcev, ki so bili v veliko čast kongresu. Med njimi je treba naštevati sledeča imena: prof. Peter Grgec, predsednik katoliškega senjorata in poznani filozof in književnik, dr. Vladimir Deželic, veliki hrvatski književnik, dr. Josip Andrić, glavni urednik Društva sv. Jeronima, Luba Perinić, urednik istega književniškega združenja, dr. Vekoslav Gorjan, generalni ravnatelj Zadruga, dr. Zveze v Zagrebu, Pavao Grubešić in Ivo Degrel, člana uredništva hrvatskega katoliškega dnevnika »Hrvatska Strazac«, prof. Kerubini Segvić, znaniki katoliški kulturni javni delavci, major Anton Metzger, ki je bil zelo aplavdiran govornik na drugem slavnostnem zborovanju, ki je direktor »Karitas« zagrebške nadškofije, oče Družbe Jezusove Kozelj in Glavnič sta pripeljala častno število kongreganistov, (o. Glavič je tudi urednik »Glasnika Presv. Srca Jezusovega« v hrvatskem jeziku), eksprovincijal hrvatske frančiškanske provincije p. Mi-

Dr. Dragutin Hren.

ško Troha je prišel na čelo zastopstva nekaj članov Tretega reda frančiškanov, konventualec in glagoljasev. Pavao Jesih, prvostolni prebendar v Zagrebu, ki je zastopal generalni centralni odbor Katoliške akcije za hrvatske škofije. Prišlo je tudi zastopstvo salezijancev.

Od katehetov so bili iz Hrvatske prisotni poleg mnogo drugih tudi še sledeči znani hrvatski veroučitelji: č. gg. prof. Ferdo Heffler, dr. Nikola Polarek, Evgen Pornefeld, dr. Matija Markov, Josip Salaš in mnogi drugi.

Duhovniki adoratorji so bili zastopani po vrhovnem generalnem upravitelju adoratorjev za vso državo preč. g. Krešimiru Pečnjaku, prvostolnemu prebendarju prvostolnega nadškofijskega kapitlja v Zagrebu.

Za tako častno udeležbo Hrvatov se je treba posebej zahvaliti organizatorjem pripravljalnih odborov, ki so se z veliko vnamo vrgli na delo, da spravijo čim več ljudstva na državni evharistični kongres v Ljubljani. Med njimi gre v prvi vrsti zahvala generalnemu tajniku pripravljalnih odborov za hrvatske kraje preč. g. dr. Dragutinu Hrenu, prvostolnemu prebendarju v Zagrebu, nadalje dr. Ante Paveliću, kanoniku iz Splitske, Ivanu Pavlinacu, nadškofijskemu tajniku iz Sarajeva, P. Vlašiću, konzultorju iz Beograda ter Josipu Bauerbeinu, katehetu iz Djakovega.

Ne smemo pa pri tej priliki pozabiti še posebej podčrtati, da se je hrv. ljudstvo najbolj slavno udeležilo kongresa po svojih višjih nadpastirjih, ki so skoraj polnoštevilni pod vodstvom metropolita dr. Bauerja, ki ga je kongres tolikokrat tako navdušen pozdravil po ljubljanskih ulicah in na Stadionu, prišli na to il. državno proslavo sv. Rešnjega Telesa, in s tem v veliki meri pripomogli k temu, da je bil ljubljanski kongres take veličastne manifestacije verskega prepričanja in verske samozvesti katoličanov Jugoslavije.

Dunajska vremenska napoved: Pretežno jasno, še zmeraj vroče s krajevnimi nevihtami.

Zagrebška vremenska napoved: Oblačno, stalno, zmerno toplo.

Katoliške slovenske organizacije pri kardinalu-legatu Hlondu

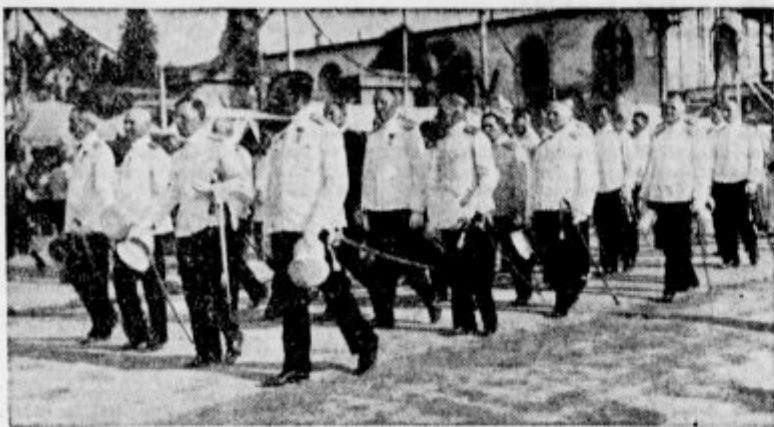

Ljubljana, 1. julija.

Poročali smo že, da se je legat sv. očeta kardinal Hlond po svojem prihodu nastanil v Križankah. Križanke in ves trg pred cerkvijo so bile v čast tega visokega gosta izredno lepo okrašene, zakar je glavna zasluga iniciativnosti Valerijana Učaka, komturja križevniškega reda.

Danes ob 17 je bil oficijalni sprejem slovenskih katoliških organizacij pri kardinalu dr. Hlondu. Za

stopnik sv. očeta jih je ljubezno sprejel v veliki dvorani, kjer so ga zastopniki obdali. Zastopane so bile številne katoliške organizacije, katerih imena bomo objavili later. Kanonik dr. Kliner je z uvodnimi besedami izročil spomenico teh organizacij za sv. očeta. Prisrčen nagovor je imel v imenu katoliške mladine na zastopnika sv. očeta predsednik Akademike zveze Poštovan, ki je poudarjal katoliške ideale slovenske mladine in je toplo priporočal primorske Slovence.

Častniški zbor v procesiji.

Koroški Slovenci med nami

Veseli se in žaluje manjšina s svojo materinsko državo. S tugo v srcu sprejme vsako žalostno vest, ki prihaja iz juga, veseli se pa tudi enako vsakega slavlja in vsake svečanosti, ki jo praznuje in doživlja mati-domovina. Umevno je zato, da so se vzdigovali evharistični križi tudi po naši koroški zemlji, ne sicer na trgih in prostorih naših cerkva, a vzdigovali so se v tužnih srcih in pobožnih dušah naših zgaranih mater, naših kmetov-trpinov, vzdigovali predvsem v čistih srcih in veselih dušah mlade naše dece. Kako tudi ne? Saj je evharistični kralj tisti, ki nas poživlja in hrani in nam vedno znova daje moči in volje za prenašanje vseh nadlog in krivic; saj je On tisti, ki nam daje zgled, kako naj v ponižnosti in v tihi molitvi prenašamo vso bol in vse trpljenje; saj je On tisti, ki vedno ropet pokaže, da še živi, da močno živi, čeravno Ga vse prezira ter zaničuje. In mati Marija, visoka pokroviteljica našega evharističnega slavlja, saj je ona mati vseh revnih in tolažnica vseh žalostnih; Mati je naše Koroške, vsepovsod po koroški zemlji so njeni domovi: v Ziljski dolini kraljuje Mati Gorjanska in blagoslovila svoje ljudstvo Marija Devica v Grabnu; Marija na Zili varuje beljaško okolico in v Rožu ima svoje domove v Podgorjah in na Žihpoljeh. Gospa Sveta pa je naše staro koroško svetišče. Kako naj bi se torej ne zatekli k Njej nje žalostni in revni in trpečti otroci in jo zaprosili: Marija pomagaj!

Veliko je bilo zato število koroških udeležencev. Zila, Rož in Podjuna so poslane svoje zastopstvo: od Šmohora pa do Pliberka, od Dješk pa do meje, vsa Koroška je bila zastopana. Nad 300 jih je prišlo, mater in očetov, fantov in deklet. In v pravi koroški ponižnosti so prišle mamice s »hadrco« na glavi in naši kmetje v preprostih, domačih oblekah in vsi skupaj so proslavljali evharističnega Kralja in Boga s pesmijo in molitvijo.

Najbolj smo pa bili veseli naših celovških bogoslovcev, ki so do zadnjega prišli brez izjeme sem v našo belo Ljubljano in v svoji mladostni navdušenosti prosili in slavili Kristusa kralja. In tudi starih pastirjev naših župnij je bilo videti dokaj med dolgo vrsto duhovščine, ki je spremljala Najsvetejšo skozi ulice našega mesta tja na ogromni, lepo okrašen Stadion.

Skrumni, skoraj neopaženi, kakor so prišli, so se včeraj in danes spet poslavljali od Ljubljane. Videti je bilo ganotje in sreča na njih obrazih in ves navdušen je izpovedal star naš očanec tam od Zile svoje najgloblje doživljanje v teh svetih dneh: jokaje je moral misliti pri slavnosti manifestaciji mladine na ubogo koroško dečo, ki ji ni dano, da bi v svoji materini besedi zapela z vsem mladostnim navdušenjem, z vso otroško iskrenostjo svojo pesem svojemu Kralju:

»Kristus kraljuji,
Kristus zmaguj,
v hostiji sveti nam gospoduj!«

Domači odmevi

Zborovanje izseljencev

V glavna letna skupščina zveze organizacij izseljencev se je vršila 1. julija t. l. v delavski zbornici. Zborovanje je otvoril predsednik Milan Marjanovič z dobrodošlico iz vse Jugoslavije in iz naših izseljenjskih naselbin, nato je pa skupščina z navdušenjem sprejela pozdravne brzojavke Nj. Vel. kralju Petru II. Nj. Vis. knezu namestniku, predsedniku vlade dr. Milanu Stojadinoviču, ministru za socialno politiko in narodno zdravje g. Nikoli Preki in šefu izseljenjske službe dr. Fedorju Aranickemu. Nato so podali posamezni odborniki svoja poročila, nakar je skupščina izrekla upravi absolutorij in izvolila novo osrednjo upravo z g. Milanom Marjanovičem na čelu.

V drugem delu skupščine so razpravljali o perečih izseljenjskih vprašanjih, zlasti o kolonizaciji izseljencev v domovini. Posebno pozornost je skupščina posvetila izseljenjskim naložbam in njihovi zaščiti. Na koncu zborovanja je skupščina sklenila, da je treba energično delati za izvedbo sklepov sekcijskega kongresa leta 1933.

Nemiri v Petrinu

Belgrad, 1. julija. AA. V vasi Petrinac, okraj varaždinski, je bil 29. junija spopad med orožniško patruljo in skupino kmetov, ki so hoteli ovirati orožnike, da preprečijo nered, ki so ga povzročili nekateri kmetje s svojim prepirom. V tem spopadu je bil težje ranjen en orožnik, ki je nato zgrabil za orožje in z enim strelom iz puške ranil štiri osebe. Red so takoj vzpostavili. Okrajni načelnik je z orožniškim oficirjem takoj odšel na kraj izgrede, da dožene krivce in ugotovi, kako je prišlo do izgrede. S krivci se bo ravnalo po zakonu.

INOZEMSKI GOSPODARSKI LISTI O NOVI VLADI

Najuglednejša angleška gospodarska revija »The Economist« imenuje prihod vlade dr. Stojadinoviča, dogodek evropskega pomena. Popisuju, zakaj je prišlo do izpremembe vlade in hvali državniške geste voditelja države s tem, da je konzultiral tudi opozicijo. Dr. Koroška imenuje voditelja Slovencev. Splošno pravi, da pripravljajo novo ministrstvo pomirjenja.

Dunajski »Der oesterreichische Volkswirt« piše pod naslovom »Jugoslawische Umkehr« o dogodkih pred krizo in pravi, da bo morala tudi opozicija omogočiti prehod iz diktature v demokracijo. Navaja zahteve posameznih delov opozicije in pravi, da je škoda, da je šele sedaj prišlo do poskusov pomirjenja po tolikih napakah in škodah.

— Iz skupščine. — Narodni poslanci bodo, kakor se zve, glasovali za vlado, brez ozira na vladno deklaracijo in bo Stojadinovičeva vlada imela ogromno večino. V Belgrad prihaja veliko število opozicijskih prvakov, da se počue o položaju pri šefih opozicijskih strank. Vladna deklaracija se pričakuje s posebnim zanimanjem. Šefi opozicijskih skupin so izjavili, da bodo po deklaraciji dajali izjavo glede na Stojadinovičev vladno V vladi se živahno dela na reševanju gospodarskih problemov, ki jih bodo obsegale dvanajstine s finančnim zakonom vred. Tudi velike davčne olajšave se nameravajo izvesti. V narodni skupščini se bo takoj po deklaraciji začelo z razpravljanjem o dvanajstinih. Odveč je, da bi se vršila debata tudi o deklaraciji, ker bi se tako dvakrat razpravljalo o vladni politiki in sicer v deklaracijski debati in nato v dvanajstinski debati.

Narodni poslanec Mita Dimitrijevič je o delu glavne zveze srbskih zemljoradniških združenj vložil interpelacijo na kmetijskega ministra. Omenja zgube in zahteva širšo anketo, naglašajoč potrebo sanacije.

Sodniki pri ministru

Belgrad, 1. jul. m. Danes je pravosodni minister sprejel odbor društva sodnikov, ki mu je izročil resolucijo, sprejeto na zadnjem običnem zboru, ki je bil na binkoštno nedeljo, in vlogo o tej resoluciji. G. minister je zelo pazljivo sledil ustmeni razložitvi resolucije, tako, da so člani uprave dobili vtis, da je minister zelo dobro poučen o vseh aktualnih vprašanjih sodstva in da bo g. minister upošteval upravičene zahteve sodnikov z ozirom na njih stalnost. Resolucija je zelo obširna, v glavnem pa vsebuje sledeče: Upošteva naj se stalnost in nepremestljivost sodnikov. Čimprej naj se pristopi k izdelavi novega posebnega zakona o sodnikih, ki naj bazira na stalnosti, neodvisnosti in avtomatskem napredovanju in materialni neodvisnosti sodnikov. Stopijo naj v veljavo predpisi zakona o sodnikih rednih sodišč, v kolikor so bili z uradniškim zakonom razveljavljeni. Sodnikom naj se omogoči napredovanje do III. skupine. Uredi naj se delovni čas pri sodiščih. Ministrstvo za pravosodje naj prične z izdelavo zbornika zakonov in zbornika vseh važnih judikatov višjih sodišč. Pravosodna uprava naj se v vsej državi izenači. Izenači naj se zakon o prekrških. Popravijo naj se sodna poslopja, v kolikor ne odgovarjajo svojemu namenu, ali pa naj se zgradi nova. Končno, da se stvari obvezno podpisujejo na imena sodnikov.

Osebnosti

Belgrad, 1. julija. m. Z ukazom od 3. maja so napredovali v 4-I: Napotnik Josip, direktor gimnazije v Celju, Ljudevit Kuster, profesor v Kranju, dr. Josip Zontar, profesor v Kranju; v 5. skup.: Cajnkar Tomaž, prof. klasične gimnazije v Mariboru, dr. Zupan Alojzij, prof. v Ljubljani, Plut Stefan, prof. v Kranju. V 6. pol. skup.: Platinina Marija, strokovna učiteljica na gimnaziji v Kranju, Špendal Josip, prof. v Mariboru; v 7. skup.: Fabjančič Milan, prof. v Celju, Kordić Stefan, prof. v Ljubljani in strokovna učiteljica na III. drž. gimn. v Ljubljani Kavalski Julijana. V 5. skup. so napredovali sledeči učitelji in učiteljice: Bučar Alojzija iz Trbovlj, Jerman Marija iz Ljubljane, Kukovec Elza iz Stopere, Lebar Franc v Hrastniku, Najzer Ivan v Središču ob Dravi. V 6. pol. skup.: Predan Zvonko v Majšperku, Šosterič Kristina iz Trdka, Turko Emilija v Gederovcih, Troha Elza v Hočah, Cizik Marjeta v Dolgi vasi, Špes Blanka v Hočah, Švajger Hedviga iz Novega mesta. V 7. pol. skup.: Petrič Marija iz Gaberji, Čehovin Rudolf iz Velike Poljane, Tomič Ida iz Dolenje nemške vasi, Koše Franc iz Škofje Loke, Klemenc Leopoldina iz Ljubljane, Kravarič Janko v Št. Petru pri Šmarjah, Hartman Ana iz Loškega potoka.

Katoliški rudarji v unifor mah v nedeljski procesiji.

Kralj Peter II. na Bledu

Belgrad, 1. jul. Nj. Vel. kralj Peter II. je odpotoval nocoj ob 19 na Bled. Z Nj. Vel. kraljem je odpotovala Nj. Vel. kraljica Marija z Nj. kr. Vis. kraljevičema Tomislavom in Andrejem. Na postajo so jih spremili Nj. kr. Vis. knez namestnik Pavle in knežinja Olga ter grofica Tering. Razstanku so prisostvovali kr. namestnika dr. Radenko Stanković in dr. Ivo Perović ter predsednik kr. vlade dr. Milan Stojadinović. Na postaji so bili prisotni tudi člani civilnega in vojaškega doma Nj. Vel. kralja Petra II.

G. Eden o svojem neuspehu v Rimu

London, 1. julija. TG. Nocoj je imel minister Eden dolgo in težko pričakovani govor o svojem obisku v Rimu in o posredovanju Anglije med Italijo in Abesinijo. Minister Eden je izjavil, da je imelo njegovo potovanje v Rim dva namena: 1. Obrazložiti Italiji pomen angleško-nemškega pomorskega sporazuma, kar je storil tudi že pri svojem obisku v Parizu. V Parizu so njegove razlage sprejeli ljubeznivo na znanje. Istotako je storil tudi Mussolini. Mimo teh ugotovitev njegovi razgovori z Lavalom in Mussolinijem o tej točki niso šli. Pač pa smo znova v Rimu ugotovili, da smo z italijansko vlado sodelovali na črti, ki jo je dal londonski protokol z dne 3. februarja. 2. Angleška vlada je hotela doseči miroljuben sporazum med Italijo in Abesinijo. On sam je bil pooblaščen, da stavi Mussoliniju gotove otipljive predloge. Trudil se je, razložiti šefu italijanske vlade, kako globoko

interesira abesinski spor Anglijo in da je slednja vsled tega pripravljena nekoliko ugoditi italijanskim željam. Pri vsem pa je poudaril, da je Anglija zvesta načelom Zveze narodov in da vsled tega ne bo mogla stati mirno ob strani, ako bi se pravice Zveze narodov o abesinskem vprašanju kršile. Angleška vlada je zatorej Mussoliniju predložila načrt, po katerem naj bi Abesinija dobila čez angleško Somalijo svoboden prehod do morja, kjer bi si zgradila tudi svoje lastno pristanišče. V zameno pa bi Abesinija odstopila nekatera manjša ozemlja vzdolž italijanske Somalije Italiji, ki bi dobila v Abesiniji sami tudi večje gospodarske ugodnosti, med drugim tudi pravico, da si zgradi svojo lastno železnico iz Masaua v Eritrejo do Mogadishu v Somaliji. Eden obžaluje, da je Mussolini ta predlog odbil in da so angleška posredovanja s tem bila brezuspešna.

Velika zunanepolitična senzacija

Dr. Spalajković vendar upokojen

Za novega poslanika v Parizu je imenovan dr. Purič - Tudi naš berlinski poslanik postavljen v pokoj

Belgrad, 1. julija. m. S kraljevskim ukazom sta bila postavljena v pokoj naša poslanika v Parizu dr. Miroslav Spalajković in v Berlinu dr. Balugdič. Za našega poslanika v Parizu je bil takoj imenovan dr. Božidar Purič, sedaj minister-pomočnik v zunanjem ministrstvu. S tem ukazom je bilo rešeno eno najbolj perečih vprašanj naše zunanje politične službe, vsaj v kolikor tiče poslaništva v Parizu.

Dr. Purič - diplomat in pesnik

Pomočnik zunanjega ministra dr. Božidar Purič se je rodil 6. februarja 1891 v Belgradu. Ljudsko šolo in gimnazijo je končal v Belgradu, pravno fakulteto in doktorat pa v Parizu l. 1912. V diplomatsko službo je stopil 26. novembra 1915 na Krlu, kot pisar zunanjega ministrstva. Leta 1918 je bil imenovan za tajnika kraljevskega poslaništva v Washingtonu. Dne 30. novembra prihodnjega leta je postal odpravnik poslov v Sibiriji. Dne 23. julija 1920 je dr. Božidar Purič otvoril kraljevski konzulat v San Franciscu, tu je ostal do leta 1922, nakar je bil premeščen v Čikago.

27. junija 1927 je bil imenovan za ravnatelja političnega oddelka zunanjega ministrstva. Leta 1928 je postal odpravnik poslov kraljevskega poslaništva v Washingtonu, leto dni nato pa je odšel za svetnika poslaništva v Londonu. Dne 10. oktobra 1932 je dr. Purič postal načelnik političnega oddelka v zunanjem ministrstvu, dne 4. aprila 1933 pa je bil s kraljevim ukazom imenovan za izrednega poslanika in pooblaščenega ministra v Buenos Airesu. Tedaj so ga obdržali v zunanjem ministrstvu. Tu je kasneje postal pomočnik zunanjega ministra.

Poleg svojega rednega posla se je dr. Purič bavil tudi s književnostjo. On je eden najboljših sodobnih srbskih pesnikov. Že kot mlad človek je izdal dve pesniški zbirki. S svojimi pesniškimi prvenci je obrnil nase pozornost kritike in javnosti. Sodeloval je v »Srbskem književnem glasniku«, nato v »Delu« in v »Zabavniku srbskih novic«, ki je izhajal na Krlu med svetovno vojno. Tu je objavljial svoje rodoljubne pesmi.

Izšle so nove

Pri vsakem Mobiloil-trgovcu se lahko prepricata, če uporabljate ravno tisto vrsto Mobiloil, ki ga je predpisala tovarna Vašega vozila.

Mobiloil
STANDARD-VACUUM OIL COMPANY OF JUGOSLAVIA, INC.

Mala zveza v avgustu

Pariz, 1. julija. e. Te dni se je mudil v Parizu romunski zunanji minister Titulescu, ki je hkrati predsednik sveta držav Male zveze. Po njegovem odhodu v London se je tukaj še pospešeno začelo širiti zanimanje za delo Male zveze v bodočih mesecih. Splošno se poudarja, da se bo zasedanje sveta držav Male zveze vsekakor še vršilo to leto in to najbrž meseca avgusta. — S tem v zvezi je vzbudila veliko pozornost vest o delnih izpremembah na najvažnejših mestih jugoslovanske diplomacije. Kakor poročamo drugod, sta bila upokojena pariški poslanik Spalajković in poslanik v Berlinu Balugdič. Naglo imenovanje novega poslanika v Parizu in imenovanje dr. Puriča na to mesto se spravlja v zvezo z ojačeno aktivnostjo jugoslovanske diplomacije, ki hoče na svojih najlepših in najvažnejših mestih, kakor je Pariz, še ojačiti svojo pozornost in sodelovanje.

Gibanje bojnikov

Pariz, 1. julija. e. Danes so se tukaj sestali vsi zastopniki organizacij Fidaa. Ta organizacija obsega bojovnike vseh antantnih sil. Tej seji so prisostvovali tudi zastopniki nemških bojnikov. To se je zgodilo prvič po svetovni vojni. Govorile so se o stalnem sodelovanju bojnikov z obeh strani, z antantne in nemške strani.

Ljubljana, 1. julija. AA. V torek 2. t. m. ban dr. Dinko Puc ne bo sprejemal strank, kar bo uradno odsoten.

Naši izseljenci zborujejo

Ljubljana, 1. julija.

Danes dopoldne ob 9 je prišel v dvorani banske palače zasedati kongres naših izseljencev, ki ga je sklical in organiziral družba sv. Rafaela. Kongresa se udeležuje okrog 150 izseljencev, delegatov naših izseljenških organizacij v inozemstvu, in drugih naših izseljencev, ki so od vseh koncev prihili na evharistični kongres. Zlasti številno je zastopana naša izseljenška duhovščina, med katero smo opazili tudi priljubljenega g. Tensunderna, velikega prijatelja westfalskih Slovencev. Zastopani so skoraj vsi naši izseljenci, tako ameriški iz raznih mest in krajev prostranosti Združenih držav, dalje naši iz Francije, Westfalije in Holandije in celo iz Južne Amerike. Kongres sta počastila s svojo navzočnostjo tudi lavantinski škof dr. Tomažič in krški škof dr. Srebrnič. Bana dr. Puca je zastopal podban dr. Pirkmajer, po njegovem odhodu pa načelnik dr. Karlin, ministra za socialno politiko in narodno zdravje dr. Barac, višji svetnik izs. komisarijata, župana dr. Ravniharja mestni fizik dr. Rus, izseljenški referat pri banski upravi ravnatelj Fink, Zvezno jugoslovanskih izseljenških organizacij v Zagrebu senator Marjanovič, OUZD ravnatelj dr. Joža Bohinec, Delavsko zbornico Marinček, Jugoslovansko strokovno zvezo Rozman, Mohorjevo družbo dr. Pogačnik, Društvo za varstvo deklet gospe Grafenauerjeva, Zvezno deklet in žena dravske banovine gospe Zupančičeva, Borzo dela Vončina itd.

Otvoritev in pozdravi

Kongres je otvoril predsednik Rafaelove družbe p. Kazimir Zakrajšek. Pozdravil je vse navzočne in poudarjal, da je to že drugi kongres naših izseljencev, ki naj poskusi nadaljevati delo prvega, ki se je pred leti vršil v Splitu. Zamisel prvega kongresa je bila predrzna, vendar je rodila precej sadov. Opaža pa se, da primanjkuje sodelovanja izseljencev z domovino in zato je sklican ta kongres, da si pogledamo iz oči v oči, ugotovimo vse izseljenške težave in skušamo najti poti do čim ugodnejše rešitve. Domovina je tu in z ljubeznijo posluša vse nadloge naših izseljencev.

Podban dr. Pirkmajer je pozdravil kongres v imenu zadržanega bana in se v njegovem imenu zahvalil vsem izseljenškim organizacijam, ki lajšajo težko stanje naših izseljencev. Posebej se je zahvalil gg. izseljenškim duhovnikom, ki opravljajo poleg svoje verske še veliko prosvetno misijo. Banska uprava se zaveda, da je njeno delo na izseljenškem polju nepopolno in da ni mogoče brez sodelovanja vseh izseljenških organizacij. Potrebne bodo še ožje vezi, da se dokončno izgradi izseljenška reforma do one mere, ki je potrebna.

Z lepimi besedami je pozdravil kongres lavantinski škof dr. Tomažič. Zahvaljujoč se podbanu dr. Pirkmajerju za njegovo priznanje delovanja izseljenške duhovščine je poudarjal, kakšna velika misija je prisojena duhovščini med našimi ubogimi izseljenci. Ko je pred leti obiskal malone vse slovenske izseljenške kolonije na kontinentu, je opazil, da tvorita edino molitev in pesem resnične stike z domovino. H koncu je izrazil prošnjo, naj bi se mesta izseljenških duhovnikov sistemizirala. Delovanje duhovnikov pa naj podpirajo konzulati in izseljenški komisarijati. Dalje naglašala dr. Tomažič, kako potreben bi bil fond v domovini za tiste, ki jih tujina izmogoče, onemogla in brez sredstev vrača.

V imenu župana in stolnega mesta Ljubljane je izrekel dobrodošlico izseljencem dr. Rus in jim obljubil vso naklonjenost mestne občine.

Prekрасne besede je spregovoril izseljenec v pozdrav tudi krški vladika dr. Srebrnič, ki je poudarjal, da ima tudi iz svoje škofije mnogo izseljencev raztresenih po vsem svetu. Za vzhled, kako je treba rešiti izseljenško vprašanje, navaja nase sosedo Italijo, ki ima precej izseljencev v njegovi škofiji in ostali Dalmaciji. Vse te izseljenčke italijanska vlada izdatno podpira. Vsaka italijanska kolonija v Dalmaciji ima svojega posebnega italijanskega duhovnika, ki ga vzdržuje italijanska vlada. Izraža željo, da bi tudi naši ljudje v tujini imela povsod svojega domačega dušnega pastirja, ki naj bi ga vzdrževala naša vlada. — Nato se je dr. Srebrnič dotiknil perečega problema slovenskih izseljencev na jugu države, zlasti slovenskih deklet, ki gredo radi zaslužka v južne predele. Velik odstotek teh deklet pade in moralno propada. Potrebujemo človeka, ki bi imel srce, da bi se jim posvetil. Nujno potrebujemo duhovnikov, ki naj bi jih vzdrževala država. To je važno v verskem in nacionalnem oziru, kajti če propade eno dekle, propade tudi ena mati. Dalje je dr. Srebrnič poudaril, kako potrebno bi bilo, da bi v našem socialnem ministru povabili k sodelovanju tudi duhovnike strokovnjake v izseljenških zadevah.

Tudi pozdravi nagovor škofa dr. Srebrniča so zborujoči pozdravili s toplim navdušenjem.

V imenu Zveze izseljenških organizacij v Zagrebu je pozdravil kongres njen predsednik Milan Marjanovič, sam bivši izseljenec. Poudarja, da je domovina dolžna pomagati izseljencem, kajti le-ti so v prejšnjih časih poslali domov več denarja, kakor so pa znašala državna posojila. Kri ni voda, vez med domovino in izseljenci mora ostati.

Sledili so pozdravi še ostalih zastopnikov, nakar je bila sprejeta vdanostna brzojavka Nj. Vel. kralju Petru II. ter pozdravi brzojavki ministru za socialno politiko in narodno zdravje Nikoli Preki in načelniku v istem ministru dr. Arančemu.

Razprava in poročila

Po tem oficijelnem delu je kongres prišel z delom, ki je bilo naznačeno na obširnem dnevnem redu, razdeljenim med vse zborujoče. Vrstila so se vprašanja, eno bolj pereče od drugega in pri vsakem nadaljnjem je postajalo vse bolj očitno, kako na nizki stopnji je kljub vsemu prizadevanju prav za prav še pri nas izseljenška služba in skrb za naše ljudi v tujini.

Najprej je kongres obravnaval vprašanje boljše verske in narodnostne oskrbe naših izseljencev po slovenskih izseljenških duhovnikih in učiteljih. P. Zakrajšek je naglašal, da nekateri vidijo v izseljenških duhovnikih klerikalizem in zaradi tega doživljajo mnogi izseljenški duhovniki v svojem nesebičnem in poirtvovalnem delu trde preizkušnje od naših oblasti v inozemstvu. Skrajni čas je, da pustimo vse politične prepire doma in da se zavemo, da predstavljajo izseljenci našo deseto banovino. P. Zakrajšek navaja več primerov, kako slabo je poskrbljeno za duhovniško službo med našimi izseljenci. V Braziliji je okrog 20.000 naših izseljencev, pa so brez vsakega duhovnika. Prav tako pereče je vprašanje narodnih učiteljev. Doslej deluje med našimi izseljenci en sam slovenski učitelj, in sicer gosp. Jankovič med francoskimi izseljenci, pa še ta je šel tja iz lastne inicijative in se mora praživljati z delom v rudniku.

V debati se oglašal dr. Bohinec, ki poudarja, da je kulturna sramota za našo državo, da deluje med vsemi našimi izseljenci en sam narodni učitelj. Predlaga, da se sprejme v resolucijo, naj bo povsod, kjer je izseljenški duhovnik, tudi izseljenški učitelj in zahteva, naj država in banovina vstavi čimprej v proračun primerne vsote za vzdrževanje izseljenških duhovnikov in učiteljev. Za njim so govorili še Ramšak iz Schönebecka v Westfaliji, učitelj Jankovič, ki je izrazil željo, da bi se poleg izseljenških duhovnikov postavili le katoliški učitelji, dalje Grims iz Merlebacha in drugi. Obširen razgovor se je razvil okrog slučaja izseljenškega duhovnika v Metzu g. Skebete, ki je zaradi grde denunciacije izgubil svoje mesto in še do danes, kljub temu da je na dlani njegova nekrivda, ni dobil zadoščanja. P. Zakrajšek pripominja k temu, da naša konzularna zastopstva premnogokrat mečejo polena pod noge izseljenškim duhovnikom. Govorili so še p. Urnkar iz Chicaga, ki je poudarjal pomankanje, ki vlada med ameriškim izseljenškim otroci po slovenskih knjigah, zlasti katekizmi, abecednikih in zgodovinskih knjigah, dalje predsednik Zveze jugoslovanskih delavcev v Franciji Glavin, Lindič iz Westfalije, ki je omenjal slučaj nekega gospoda, ki je plačan od naše države in poskuša sejati razdor med našimi katoliškimi organizacijami v Nemčiji.

Naposled je bila glede prve točke dnevnega reda sprejeta resolucija, v kateri kongres zahteva, da se po vseh naših izseljenških naselbinah postavijo duhovniki in narodni učitelji, katerih vzdrževanje naj gre na breme proračuna socialnega ministarstva in prizadetih banskih uprav. Dalje zahteva resolucija, da se v socialnem ministru nastavi referat duhovnikov. Kongres pozdravlja vse izseljenške duhovnike in se jim zahvaljuje za njihovo poirtvovalno delo med našimi izseljenci ter obsoja delovanje gotovih krogov, ki to delo zlonamerno ovirajo.

Naslednja točka razpravljanja je bila o finančni in gospodarski zvezi izseljencev z domovino. Tu se je zlasti pokazalo, kako težke so razmere naših izseljencev.

Gosp. Leo Zakrajšek, brat p. Kazimira, je v daljšem referatu razgrnil pred nami težave ameriških izseljencev. Izseljenško vprašanje je predvsem gospodarsko vprašanje. Spočetka je še šlo, toda splošna gospodarska kriza je težko prizadela tudi naše rojake v Ameriki. Okrog 5000 jih je takih, ki ne vedo, koliko časa bodo mogli še vzdržati. Navedel je več pretresljivih slučajev z imeni. Posebno huda je usoda starejših izseljencev, kajti ameriške tovarne sprejemajo le mlajše, sveže delovne moči, in še tu imajo prednost druge narodnosti. Važno je tudi vprašanje hranilnih vlog naših izseljencev, ki so tako v domovini kakor v tujini zamrznjene radi moratorija. V Ameriki je precej takih izseljencev, ki imajo nekaj prihranjenega, da bi lahko v stari domovini skromno živeli do smrti. Toda ne zaupajo našim financam. Tem ljudem je treba vrniti zaupanje v našo državo. Predlaga, naj bi se med naše izseljenčke, ki pridejo domov, poceni razdelila zemlja potom agrarne reforme. Dalje govori o pomankljivosti izseljenške službe v Ameriki in zahteva, naj se ustanovi vsaj še pet novih izseljenških uradov.

Dr. Bohinec predlaga, naj bi naša država sklenila z državami, kjer bivajo naši izseljenci, posebne konvencije o socialnem zavarovanju, kar je edino sredstvo, da se doseže ohranjanje starostno onemoglih izseljencev. Nadalje predlaga, naj se pri naši banski upravi ustanovi namesto skromnega izseljenškega referata pravi izseljenški urad. Glede vlog naših izseljencev v domačih denarnih zavodih pripominja, da se tudi ne da doseči spremembe uredbe o moratoriju, pač pa denarni zavodi lahko upoštevajo člen uredbe, ki jim dovoljuje izplačevati večje vsote v razne socialne namene.

Vsi ti predlogi so bili sprejeti v resolucijo. Sledilo je še razpravljanje o visokih carinah, katerim so podvrženi darovi ameriških izseljencev v domovini. Pogosto se dogajajo slučaj, da je carina tako visoka, da je obdarovanec prisiljen poslati blago nazaj, ker ne zmore visokega zneska carine. P. Zakrajšek je navedel več slučajev, ko je bilo našim delavcem, ki so se iz Holandije pripeljali domov na starem obrabljenem kolesu, na meji to kolo zaplenjeno, ker niso zmogli visoke uvozne carine. Kongres je razpravljal še o zapuščenih naših izseljencev, ki se večinoma porazgube v raznih taksah in honorarijih izvrševalcev oporok, tako da pride le majhen procent zapuščin v roke dedičev v domovini.

Ob 1 je kongres svoje delo prekinil in ga nadaljeval ob 5 popoldne.

Zahvala izseljencev

Za prisrčen sprejem, ki nam je bil prirejen pretekli petek, ko smo se pripeljali v ljubljeno domovino na evharistično slavo, se iskreno zahvaljujemo. Posebno nas je globoko ganil prekrasen sprejem na Jesenicah. Tudi v Ljubljani smo bili ves čas kongresa deležni izredne pozornosti in naklonjenosti, ki je nismo pričakovali. Trdo je naše življenje v tujini, toda veliko lažje ga bomo prenašali, ko vemo, da v naši domovini bije toliko srce za nas. Iskrena zahvala še enkrat vsem rojakom! Vedno se vas bomo hvaležno spominjali, ne pozabite tudi vi na nas.

Zveza jugoslovanskih katoliških društev v Nemčiji.

Ivan Lindič, predsednik.

Celje

Odvetniški izpit je naredil pri apelacijskem sodišču v Ljubljani s prav dobrim uspehom g. dr. Karel Urch, odvetniški pripravnik pri g. dr. Fr. Zangerju v Celju. Čestitamo!

Vpisovanje v I. razred obeh mestnih narodnih šol bo v soboto, 31. avgusta od 9—12 in od 15—18 v upraviteljskih pisarnah. Istočasno se bo vpisovalo tudi otroke z dopolnjenim štirim letom v zabavišče (otroški vrtec) v pisarni upraviteljstva mestne narodne šole.

Razstava obrtno-nadaljevalnih šol bo poseben oddelek na letošnji razstavi v Celju. Da bo slika popolnejša, bodo poleg rizb izgotovljeni izdelki, ki bodo pokazali spretnost in pridnost učenca v praksi. Radi tega prosimo vse gg. mojstre, da dajo priložnost izdelave svojim vajencem k rizbam pripadajočih predmetov. Saj koristi bo imel tudi mojster, ker bo poleg učenčevega tudi mojstrovo ime. Uspeh vajenca bo obenem uspeh mojstra.

Obratovanje v mestnem parnem, kadnem in pranjem kopališču se od 1. julija dalje do preklica omeji na sledeče dneve: kadlino in pranje kopališče je odprto vsak torek in četrtek popoldne, vsako soboto pa ves dan. Parno kopališče je odprto za moške vsak torek popoldne, za ženske pa vsak četrtek popoldne.

Umrli je v petek v Aškerčevi 17 gospe Marjia Ranzinger, 61 let, žena trgovca. Naj počiva v miru! Zalujočim naše iskreno sožalje!

Mariborske vesti

Danes se poslovi papežev legal

Danes se poslovi od naše zemlje primas Poljske, ki je na kongresnih slovesnostih zastopal sv. Očeta. Kardinal Hlond si je v kratkih dneh svojega bivanja med nami osvojil srca vseh Slovencev, ki niso v njegovi osebi počastili samo odposlanca sv. Očeta, ampak je s svojo prisotnostjo povzdignil zmogljivost kongresa in je obenem tudi veliki sin brataškega slovenskega katoliškega naroda. Legal kardinal se bo vračal danes zopet skozi Maribor. Prišel bo s posebnim vlakom, ki prispe na glavni kolodvor ob 15.31. Nadaljeval bo svojo pot v salonskem vozu, ki se priključi red-

■ Banski inspektor Ivan Poljanec umrl. V nedeljo zjutraj ob 1. je umrl v splošni bolnišnici Ivan Poljanec, banski inspektor v pokojni. Pokojni Poljanec je bil v Mariboru znana osebnost, ki si je na svojem visokem položaju pridobil s svojo ljubeznijo, točnostjo in vestnostjo splošne simpatije. Pogreb blagega pokojnika bo danes ob 16. iz mrtvašnice mestnega pokopališča na Po-brežju. Svetila mu večna luč, zalujočim naše iskreno sožalje.

■ Telovska procesija se je vršila v nedeljo dopoldne v Studencih pri sv. Jožefu. Procesije, ki se vrši vsako leto drugo nedeljo po Telovem, se je udeležilo izredno veliko ljudstva.

■ Lepa slovesnost na Kalvariji Vsako leto privedijo župljani frančiškanske župnije na drugo nedeljo po Telovem procesijo iz bazilike Matere Milosti k cerkvi sv. Barbare na Kalvariji. Nedeljska procesija, ki se je začela ob pol 8, je bila zelo mogočna. Na Kalvariji so bili štirje blagoslovi, pridiga in slovesna sv. maša.

■ Promoviran je bil na Karlovi univerzi v Pragi za doktorja vsega zdravilstva Davorin Cijan iz Maribora. Še ne 25 let stari doktor je brat znane letalca inž. Borisa Cijana.

■ Poročila sta se v tukajšnji stolnici g. Ciril Mohorko, učitelj iz Studencev, in gospodična Greta Hohnjec, hčerka uglednega mariborskega hišnega posesnika in mesarskega obrtnika. Mlademu paru iskreno čestitamo.

■ Podpolkovnik Gerovac odhaja. Poveljni mariborske orožniške čete g. podpolkovnik Svetozar Gerovac je imenovan za inšpektorja orožniške čete v Banjaluki. Priljubljenega častnika bo Maribor težko pogrešal.

■ Ni bil zločin, ampak nesreča. Zagonetna smrt tesarja Jožefa Polanca, ki so ga našli mrtvega v gozdu na Boču pri Selnici ob Dravi, je sedaj pojasnjena. Ugotovilo se je, da je postal Polanec žrtev nesrečnega slučaja. Njegov brat Rudolf, ki so ga takoj po najdbi trupla začeli iskati, živi v Zbelovem pri Poljčanah. Pokojni Jožef Polanec se je samo vsekaj s sekuro v stegno, ko je obsekaval veje v gozdu. Presekal si je odvodnico, iz katere je izkrmel. Skušal je priti med ljudi, da bi mu ustavili otekajočo kri ter je šel še kakih 700

nemu dunajskemu brzovlaku ob 16.12. Ob slovesu se bodo zbrali na postaji ban dravske banovine dr. Dinko Puc, lavantinski škof dr. Tomažič, duhovščina ter predstavništvo državnih uradov, vojske in zastopniki društev. Meščani se bodo lahko udeležili slovesa na peronu, kjer bodo še enkrat pozdravili visokega gosta. Obvestilo, ki so ga prejela društva, naj velja kot povabilo za vse one, ki hočejo pokazati svoje visoko spoštovanje do legata, katerega je slovensko ljudstvo sprejelo s toliko ljubeznijo. Vstop na peron bo prost.

metrov, potem pa je oslabil in obležal na poti, kjer ga je zalekla smrt.

■ Ispit za profesorja glasbe je naredil z odliko na dunajski državni glasbeni akademiji g. Gregor Zafošnik. Iskreno čestitamo!

■ Nesreča, da katere je moralo priti. Srednji del mariborskega mostu so lanske leto na novo tlakovali, oba dohoda pa sta ostala, kakor sta bila: zveržen in vegast tlak, ki je muka za vozila in vozniške in prava sramota za Maribor. Tako se je morala pripetiti nesreča, ki je včeraj zadel 38letnega Jurija Lorberja; padel je s kolesa ter obležal z razbito in močno ranjeno glavo. Pretlakovanje obeh mestnih dohodov bi bila najnujnejša potreba.

■ Vlom v Rogaški Slatini. Mariborska policija je ugotovila, da je pri vlamu v Rogaški Slatini iz zdravniške blagajne zmanjkalo 63.194 Din, dočim je pustil vlomilec za 900 Din srebra v blagajni. Pustil je tudi depejo in razno zlatino ter depozite, ki so jih imeli v blagajni zdraviliški gojenci. Blagajno so našli po vlamu odprto. V zvezi s preiskavo je bila aretirana neka oseba, ki je sedaj v zaporu sreskega sodišča v Rogatu.

■ Mladina beži z doma. Zaradi slabega spričevala je pobežnil z doma 13letni dijak tretje gimnazije Jožef Novak iz Tezna. Mati je prijavila pobežni policiji.

■ Utonil je v stranskem rokavu Drave v Dolgošah devetletni sin posesnika Ignacij Hanuš. Škočil je pri kopanju v dva metra globoko vodo ter ga ni bilo več na površje. Njegovo truplo so šele po daljšem iskanju našli.

■ Študijska knjižnica. V času od 1. julija do 8. septembra bo čitalnica zaprta. Knjige se izposojajo dvakrat na teden vsako sredo in soboto od 8 do pol 1. Morebitne želje glede uporabe knjižnice v znanstvene svrhe je javiti ravnateljstvu.

■ Pecenino meso. Danes se bo od 7 naprej prodajalo na stojnici za oporečeno meso pri mestni klavnici 100 kg svinjskega mesa po 6 Din.

■ Smrt kosi. V Počehovi 1. je umrla 50letna zasebnica Alojzija Eferl. — V bolnišnici je ugrabila smrt 50letnega vpokojenega policijskega agenta Josipa Copicja. — V bolnišnici je umrla tudi 3 let stara tkačka Jožefa Germ. Naj počivajo v miru.

Liubljanske vesti

Stadion po evh. slavnostih

Stadion izgleda danes prvi dan po evharističnih slovesnostih, kakor da žaluje za stotisočermi, katerim je nudil gostoljubno zborovališče in kakor da žaluje za nedolžno mladino, ki mu je nudila v soboto tako pester pogled. Tesno je človeku, ki gleda tri dni zaporedoma veličastne manifestacije na Stadionu, pa ga danes vidi tako praznega in zapuščenega. Le delavci na njem viliho kladiva in klešče ter dvigala in demontirajo vso svečano opremo, za katero bi bilo res škoda, da bi propadla.

Mestna elektrarna odvijja nad 200 žarnice in velikih reflektorjev, ki so za časa nočnih slovesnosti razsvetljevali Stadion. Enako odpušča mestna vrtnarija okrasno rastlinje, kakor palme, oleandre in drugo. Šele sedaj pri praznem Stadionu se vidi, kako veliko delo je napravila mestna vrtnarija pod vodstvom ravnatelja g. Lapa, da je bil Stadion, zlasti pa tribuna slovesno okrašen. Saj so nekatere palme tako težke, da jih pet mož komaj dvigne. V nekaj dnevih bo odstranjen tudi impozanten lesen most, po katerem so cerkveni in civilni dostojanstveniki hodili na tribuno, oziroma z nje. Ta most je bil naročen štiri dni pred začetkom slavnosti in

v štirih dnevih ga je tesarska tvrdka Ravnihar tudi res postavila. Cerkveni dostojanstveniki, ki so hodili po tem mostu s Stadionom na tribuno, niti čutili niso, da hodijo pravzaprav po položnih stopnicah, in še tisto zmerno vzpetino, kolikor jo ima ta most, so ublažile težke preproge, ki jih je dala na razpolago škofija, ki pa so bile danes tudi že odvijte in pospravljene.

Edina škoda, ki so jo stotisočere množice napravile na Stadionu, je pravzaprav na nežni travici, ki je na dnu Stadionu vzklija spomlad. Te travice seveda kajpak ni več. Ako pa Bog da v tej suši kakšen dež, bo travica ponovno ozelenela. Na pobočjih ni bilo trave, pa vendar pobočja niso prav nič trpela, ker so ostala prav takšna, kakor so bila urejena, kljub velikim množicam, ki so stale oziroma seделе na njih.

Tvrdka Ravnihar bo v nekaj dnevih demontirala tudi stojnice okoli Stadionu, drugi tesarski mojstri pa bodo odstranili sedaj nepotrebne ograje.

Z evharističnim slavnostjo je ljubljanski Stadion izkazal ponovno kot najbolj sijajno zbirališče množice v Ljubljani in tak je ostal tudi po kongresu

■ Quenard odhaja. V ponedeljek ob 10 dopoldne se je odpeljal v Pariz general asumpcionistov p. Quenard, ki je na evharističnem kongresu zastopal škofa Heylena, predsednika svetovnega odbora za evhar. kongrese, obenem pa je bil Quenard tudi zastopnik francoskega naroda. Ob odhodu je izrazil vse navdušenje svoje občudovanje nad veličastnimi evhar. prireditvami, ki so v najlepšem redu potekle in pokazale veliko moč katolicizma v Jugoslaviji. Po koncu kongresa je obiskal tudi Jugoslav. tiskarno in »Slovenec«, o katerem se je izrazil zelo pohvalno — asumpcionisti vodijo v Franciji katoliški tisk — in želel, da bi katoličani pri nas navezali čim tesnejše stike s katoliškimi centri v inozemstvu, v čemer jim hoče tudi sam pomagati. Iskreno je obžaloval, da ni mogla biti francoska delegacija na kongresu številijskega. Ako bi Francozi vedeli, kako veličastno bo kongres uspel, bi radi prišli v stotinah,« je dejal. G. Quenard je spremljal po Ljubljani in na Gorenjsko še p. Belard iz Belgrade.

■ Razstavo cerkvenih paramentov v Alojzijevišči je obiskal včeraj prevzvišeni g. nadškof dr. Anton Bauer. Visoki cerkveni dostojanstvenik si je ogledal vse predmete v razstavi in izrazil svoje zadovoljstvo nad obilico darov, ki jih oskrbuje ubožnim cerkvam Bratovščina sv. Rešnjega Telesa, kakor tudi nad krasno izdelanimi paramenti v razstavi. Vsem častilec sv. Rešnjega Telesa toplo priporočamo obisk razstave. Odprta je še danes od 8—12 dopoldne in od 2—6 popoldne v Alojzijevišči, Poljanska cesta 4.

■ Foto-amaterji! Kongresna poročevalska služba prosi vse, ki so za časa kongresnih svečanosti napravili fotografije pesmetke, da jih po možnosti vsaj v dveh izvodih njej odstopijo. Z vseh strani — zlasti tudi iz inozemstva — prihajajo stalne prošnje za fotografske pesmetke. Pokazimo tudi s te strani, da smo na višku sodobnih zahtev. Pesmetke z natančnim naslovom fotografaja pošljite nemudoma na naslov: Kongresna poročevalska služba, Ljubljana, Miklošičeva cesta 19-I. Vzajemna zavarovalnica. Za razumevanje in uslužnost izrekamo že vnaprej vsem prisrčno zahvalo.

■ Društvo izloženih aranžerjev dravske banovine se najtopleje zahvaljuje vsem gg. trgovcem kakor stanovskim tovarišem za njihov polnoštevilni odziv pri urejanju izložb ob priliki kongresa.

— Z estetskimi izložbami so naši gg. trgovci in aranžerji ponovno dokazali, da se najresneje trudijo dvigniti tudi Ljubljano v aranžerski umetnosti na vodilno mesto. — Pričakujemo, da se bodo vsi tudi v bodoče radovalje in z enakim razumevanjem odzvali vabilom društev.

■ Promet kopalnih vlakov na progi Ljubljana gl. kol.—Škofja Loka. Pričenši od 2. julija dalje vozi ob ugodnem vremenu na progi Ljubljana gl. kol.—Škofja Loka dnevno kopalni vlak. Kopalni vlak odhaja iz Ljubljane gl. kol. ob delavniških namostu ob 14.20 šele ob 14.40, da se omogoči čim večjemu številu kopalcov koriščenje tega vlaka, ob nedeljah in praznikih pa ob 12.50. Povratek kopalnega vlaka iz Škofje Loke dnevno ob 18.23, prihod v Ljubljano gl. kol. ob 19.03. Ker ob dežnem vremenu kopalni vlak ne bo vozil, bo na postajah vsak dan do 10 razglašeno, če vozi kopalni vlak ali ne. Za kopalni vlak plačajo odrasle osebe polovično, otroci od 4. do 10. leta starosti pa četrtinsko vozno ceno, in sicer tako, da si za odhod kupijo celo, odnosno otroci polovično vozno karto, ki jim velja za brezplačni povratek s kopalnim vlakom.

■ Praktičen pouk o poletnem obrezovanju pritiklavkega sadnega drevja priredi podružnica »Sadjarstva in vrtnarskega društva« v Ljubljani, v sredo, 3. julija, točno ob 18. Zbirališče pri šoli na Prulah.

■ Jože Musar, mesar, Sv. Petra cesta, sporoča, da ima sedaj telefonsko številko 3240.

■ Vpisovanje v III., II. in I. razred višje narodne šole na Grabnu je dne 2. in 3. julija od 8 do 12, nakar opozarjamo stare Ljubljanske šolobvezne otroke. Podrobnosti so razvidne iz razglasa v šolski veži na Grabnu.

■ Dekliška osnovna šola v Lichtenurnovem zavodu v Ljubljani. Vpisovanje v višjo in nižjo narodno šolo v Lichtenurnovem zavodu v Ljubljani bo dne 2. in 3. julija 1935 od 8—12. Po možnosti naj se vpišejo učenke-novinke 2. julija. Zdravniški pregled učenek-novink bo v sredo, dne 3. julija od 8—12 na mestnem fizikatu.

■ Važen sestanek upokojencev in upokojenek se vrši v sredo, dne 3. julija ob štirih popoldne pri »Levu« na Gosposvetski cesti. Razpravljalo se bo o resoluciji na novo vlado v zadevah upokojencev.

Pretrsljiv čin blazne matere

Ljubljana, 1. julija.

V Gornji vasi pri Podbrezjah je noč 35-letna kmetica Marija Kalanova, žena posestnika Alojzija Kalana, izvršila v blaznosti strašno dejanje. Kalanova je že poprej kazala vse znake blaznosti, vendar pa ni bila nevarna. Bila je drugi poročena z Alojzijem Kalanom ter je imela iz prvega zakona tri otroke, iz drugega pa dva. Ponoči je njen mož Alojzij odšel od doma po najemni opravi. V času, ko je bila brez nadzorstva, je pričela žena Marija blesti po vrtu, nato

pa je pometala svoja dva otroke iz drugega zakona, to je 4 letnega Lojzka in 4 mesečno Misko v vodnjak. Ko se je mož vrnil domov, mu je mirno dejala: »Lojz, otroka sem vrgla v štirno! Mož je ves prestrašen poklical sosedo, ki so pa mogli potegniti le obe trupeli iz vodnjaka. Nedolžna otročiča ležita sedaj na parah, orožniki pa so aretirali mater, ko pa so spoznali, da imajo opravka s popolnoma blazno žensko, so jo izročili podbreškemu gasilcem, ki so jo s svojim avtomobilom prepeljali v bolnišnico.

Pri zaprtju, motnjah v prebavi

vzemite zjutraj na prazen želodec kozarec

naravne FRANZ JOSEF grenčice.

Registrirano od Min. soc. pol. in nar. zdr. S. br. 15.485 od 25. V. 1935.

† Ivan Kavčič

Ljubljana, 1. julija.

Eden najstarejših slovenskih časnika, g. Ivan Kavčič, ki se je l. 1887. rodil v Idriji, a se je že l. 1898. posvetil novinarskemu poklicu, je v soboto 29. junija zjutraj podlegel srčni kapu. V zavetju sv. Jožefa na Vidovdanskim cestu so ga našli mrtvega v njegovi sobi. Pokojnik, ki je bil mirnega, a doslednega značaja, se je pred vojno zlasti kot novinar udeleževal v Gorici, bil pa je tudi odločen borbenik za kulturne in narodne pravice Slovencev na Goriškem. Bil je dolga leta urednik »Sočes«. Med vojno je prišel kot vojni begunec iz Gorice v Ljubljano, kjer je sodeloval pri »Slov. Narodni dolga leta še po vojni in naposled pri »Jutru«. Danes ob 14.30 so Ivana Kavčiča v skromnem sprevodu, kot je običajen pri javnih, ne v ospredje se silečih delavcih, spremili k zadnjemu počitku njegovi stanovski tovariši na čelu jim predsednik sekcije »Udruženja jugoslovanskih novinarjev« g. Stanko Virant, kot zastopnik goriških Slovencev se je pogreba udeležil g. Andrej Gabršček, med pogrebi pa smo tudi opazili vpokojenega ravnatelja mariborske realke g. Jakoba Zupančiča, ki je dolgo let pred vojno služboval v Gorici ter je bil iskren pokojnikov prijatelj. Bilo pa je navzočih tudi več drugih rojakov iz Goriške in Primorske. Bodi g. Kavčiču ohranjen blag spomin!

Dr. Merčun

ordinira do konca avgusta

samo od 11—13.

ji ob velikih slo-

nobnih zločinov

Ljubljana, 1. julija.

Ob narističnih slavnostih je vladal v Sloveniji splošni mir. Do danes ni prešlo državno tožilstvo v Ljubljani prav nikakih poročil o kakšnih ubojih, pobojih in drugih večjih zločinih iz krajev, ki spadajo pod njegovo območje. Ni bilo nobenih ovad. Tudi po drugih krajih Slovenije je po ostalih poročilih vladal mir in so se ljudje posvetili mirnemu življenju. Ljubljanska kronika je pač javila število žeparjev, ki so poskušali ob tej slovesni in veličastni priliki svoj nepošten posel. Do danes pa ljubljanska policija še ni prijavila državnemu tožilstvu kake večje žeparske tatvine. Proti žeparjem traja nadaljna preiskava. Žeparji so pač drzen zločinski tip. Nedavno je ljubljansko okrajno sodišče obsodilo na daljšo robijo neko Hadinjakovo, toda njene tovarišice se te kazni niso zdale in so še poskušale svoji žeparski posel po Ljubljani. Niso prišle na svoj račun.

Janez Pirc prekalil svoje obdolžitve proti Hribarju

Ljubljana, 1. julija.

Za umor Marije Penkove v Podrečju pri Domžalah vlada med prebivalstvom še vedno napeto zanimanje. Nadaljna sodna preiskava zbira z največjo ekzrnostjo in previdnostjo nadaljne dokaze in indice proti osumljenemu tega groznega umora. Zbirajo se zlasti podatki o vseh podrobnosti, ki se točno preiskujejo in zaznamujejo. V ljubljanskih preiskovalnih zaporih je še vedno vseh sedem osumljencev, ki v bistvu zanikajo vsako udeležbo pri umoru. Veliko pozornost je pač vzbudila zadnja izjava osumljenca Janeza Pirca, ki je najprej napram orožnikom, kakor pozneje na okrajnem sodišču na Brdu pri Lukovici označeval Franceta Hribarja za glavnega morilca. Te prvotne izjave je sedaj prekalil in skušal Hribarja razbremeniti.

Koledar

Torek, 2. julija: Obisk Marije Devce. Martijan, mučenec.

Osebnosti

— Iz monopolne službe. Za višje monopolne inšpektorje v 5. polož. skup. pri tobačni tovarni v Ljubljani sta s kraljevim ukazom imenovana Janko Babnik in Franc Aleš. Za višje monopolne kontrolorje v 6. polož. skup. istotam so imenovani: Hugo Beltram, Srečko Bizjak, Pavel Lindner, Vikt. Logar, Bernard Lofk in Anton Petrovič.

— Imenovanje v sodniški službi. Za sodnika — pristava pri okrajnem sodišču v Ljubljani je imenovana dr. Jakobina Ganglova, sodniška pripravnica pri istem sodišču. — Na lastno prošnjo je premeščen sodniški pripravnik pri okrajnem sodišču v Novem mestu Fran Lazar k okrajnemu sodišču v Ljubljano.

— Iz Prage. Iz vrst članstva Slovenske dijaške zadruge v Pragi so v letnem terminu zaključili študije naslednji člani: na med. fakulteti Karlove univerze v Pragi sta promovirala za doktorja vsega zdravilstva Polde Brenčič iz Loke pri Zid. mostu in Davorin Cijan iz Maribora, na tehnični visoki šoli sta diplomirala Boris Pipan iz Maribora za gradbenega inženjerja in Stanko Murko iz Prage za inženjerja-arhitekta, na visoki politični šoli v Pragi sta diplomirala France Gerželj iz Ljubljane na novinarskem oddelku in V. Vidmar iz Ljubljane na splošnem oddelku, na visoki trg. šoli pa je diplomiral za inženjerja Joze Ozmec iz Sv. Tomaža pri Ormožu.

Narodu zdravja, narodu gimnastike!

Prvo je razumelo ta klic agilno kopališče na Ljubljani, ki je priredilo za ves mesec julij gimnastični tečaj. Vodi ga g. Ivo Zor. Gimnastične ure od 9—11 in od 16—18 v ograjenem prostoru. Informacije telef. 29-89.

Kranj

Avto izlet na Sušak 6. in 7. julija. Prijave v trafik Ros. Kranj.

Ostale vesti

— K polnočnici za moše in fante: Polnočnici za moše in fante na Stadionu je prisostvoval tudi kardinal-legat Hlond z vsem svojim spremstvom. S tem je posebno odlikoval moše in fante, ki so s tolikim veseljem pokazali, koliko žive vere je v njih.

— Izseljenci v magelanski deželi (Južna Amerika) so poslali sledeči pozdrav in brzojav: Tisoč jugoslovanskih družin v Magelaniji zbrazili v cerkvi se pridružuje kongresu. — Salezijanec Jakšič.

— Pripravljali odbor za evharistični kongres v Mariboru vladno in nujno prosi vse župne urade, da takoj zaključijo obračun za izkaznice, znake in prenočišča, ker mora koncem tega tedna predložiti definitivni obračun v Ljubljano.

— Prijateljem našega lista na deželi vladno sporoča uprava lista, da ima za one, ki te dni niso imeli prilike nakupiti si onih »Slovenčevih« izdaj, ki obširno poročajo o evharističnem slavlju, še nekaj izvodov vseh teh izdaj. Z njimi lahko postreže, dokler je kaj zaloge. Oglasi se je pa treba takoj pri domačem prodajalcu »Slovenec« ali pa pisмено pri upravi in priložiti znesek v znak.

— Pogreb g. Jožefine Zupančeve v Sevnici je imel takoj ogromno udeležbo. Kakršne Sevnici sploh ne pomnijo. Sprevod je vodil domači župnik g. Doberšek a sodeloval je korporativno ves salezijanski zavod, prišla sta tudi gg. župnika iz Artič in Boštjana. Na domu se je poslovala ob blage pokojnice mariborske učiteljice ga. Ana Mešiček pri grobnici pa je ganljivo govoril domači g. župnik. Salezijanski pevski zbor je ubralo zapel »Vigrede«. V imenu revežev se je zahvalil pokojnici bivši zabukovski župan g. Jože Božič. Gasilska godba je vsa pot in ob grobnici svirala žalostinke.

— Izbiira poklica: Opozarjamo vse, zlasti abituriente, ki si žele nasvetov glede študij, za izbiro poklica, informacij o razmerah v raznih stanovih itd., na dr. Sušnikove »Akademske poklice«, ki dajejo v teh ozirih najboljše napotke. Knjiga (ca 400 strani) se dobi v knjižarnah ozir. pri SKA Starejšinstvu v Ljubljani, Miklošičeva 5, za Din 40 (oz. po pošti Din 45).

— Sodne počitnice. Pri vseh sodiščih v Sloveniji so se pričele s 1. julijem sodne počitnice, ki bodo trajale do 15. avgusta. Sodišča bodo obravnavala le najnujnejše pravdne in druge zadeve. Pred kazenskim senatom ljubljanskega okrajnega sodišča ni zato na dnevnem redu nikakih večjih kazenskih procesov.

— Dr. Krekova meš. gospodinjstva šola v Šiški, Ljubljana VII. s pravico javnosti. Gospodinjstva šola traja eno šolsko leto, ki se prične dne 1. oktobra. Sprejemajo se notranje in zunanje mladenke od 16. leta dalje. Vpisnina 50 Din; mesečina za notranje 800 Din, za zunanje 900 Din. Priglasiti se je do 30. septembra t. l. Prospekti na razpolago. Poleg teh se sprejemajo tudi učenke za višjo gospodinjstvo izobrazbo s 4 letno učno dobo in končnim diplomskim izpitom. Sprejemajo se pa samo notranje učenke in se zahteva za predizobrazbo nižji tečajni izpit na meš. šoli ali gimnaziji. Vpisnina 900 Din. mesečina 700 Din. Priglasje sprejema upraviteljstvo zavoda do 15. avgusta 1935.

— Proti zaprtju, motnjah in prebavi vzemite zjutraj na prazen želodec kozarec naravne Franz Josefa grenčice. Odober. od Min. soc. pol. in nar. zdr. S. br. 15.485 od 25. maja 1935.

— Smrtna nesreča na planinah. V petek zjutraj sta se pod Češko kočo na Grintovcu ponesrečila 25 letna deč. Mira Zupančičeva, uradnica »Jutrovec« uprave ter mestni uradnik g. Mirko Slobočnik. Mira Zupančičeva je zletela v 200 m globoko brezno ter obležala mrtva, medtem ko je Stepišnik, ki je tudi padel v brezno, obvisel na previsu ter tako dobil le lažje poškodbe. Stepišnik so rešili reševalci, truplo Mire pa je bilo prepeljano v Ljubljano. Včeraj ob 4 popoldne je bil slovesen pogreb pokojnice, ki so se ga udeležili zelo številni kolegi, kolegece, znanke in znanci pokojnice. Pokojnica je bila vrlo dekle, zelo živahnega značaja, pa tudi praktična katoličanka, ki je redno hodila k službi božji ter je še prejšnji teden prejela svete zakramente. Naj ji sveti večna luč! Žalujemo naše sožalje!

— Hude nesreče med prazniki. V Skofji Loki so se med prazniki pripetile štiri hude nesreče, med temi tri smrtni. Pri delu, ko je nakladal na voz, je zadela srčna kap 32 letnega blapca Janeza Aliča. — Pri tako zvani Hudičevi brvi je utonil 26 letni gojenec mlekarstva šole Avgust Konečnik, v Selčici pa je utonil 22 letni kaplar Kuč, doma iz Črne gore. — V tovarni je oparila para inž. Iva Stojkoviča po obrazu. Inž. Stojkovič je bil prepeljan v bolnišnico.

— Cristoforo zavod — privatna trgovska šola, Ljubljana, Domobranska cesta 15, vpisuje julija, avgusta in septembra. Šolnina 120 Din, vpisnina 80 Din. Pričetek šolskega leta 1. oktobra. Zahtevajte brezplačne prospekte.

— Tebe Boga hvalimo. Po napevu Haydnove zahvalne pesmi »Hvala bod' Gospod' Bogu« prvotno z latinskimi tekstom za mešani zbor priredil A. Förster, s slovenskim tekstom R. Pahor. Cena izvodu je 4 Din. Ta skladba je bila več let popolnoma razprodana. Ker se »Te Deume« sedaj poje v slovenskem jeziku, zato izdajo te hvalnice še posebno pozdravljamo. Bistveno ni napev od originala nič izpremenjen in je našim zborom že znan; saj so ga v latinskem jeziku večinoma peli vsi naši cerkveni zbori. Skladba je zelo praktična, ker se figuriralni stavek menja z recitacijo, kar skladbo skrajša, a na efektu ne izgubi ničesar. — Naroča in dobi se v Jugoslovanski knjižarni v Ljubljani.

— Da boste stalno zdravi, je potrebno, da redno pijete Radensko, ki deluje proti boleznim ledvic, jeter, srca, proti kamnom, sklerozo, sečni kislini in slično. Radenska vam ohrani zdravje in mladostno svežost.

— Vsaka dama ima ugodno priliko kupiti do 15. julija slavniki z 20% popusta. Salon Anita, Ljubljana, Krekov trg 10.

Pridobivate novih naročnikov!

Radio

Programi Radio Ljubljana

Torek, 2. julija: 12.00 Iz zvočnih filmov (plošče) 12.45 Poročila vreme 13.00 Čas, radijski orkester 13.15 Radijski orkester 14.00 Vreme, spored, borza 18.00 Otroški kotiček (Manica z otroki) 18.25 Radijski orkester 19.10 Čas, vreme, poročila, spored, obvestila 19.30 Nae. ura 20.00 Iz tihih samostanskih celic. Sodelujejo: Zupanova, Verbičeva, Golobova, Debeljakova, radijski orkester in plošče 21.30 Čas, vreme, poročila 22.30 Sedaj pa za glas! Radijski jazz 22.50 Angličke plošče. Konec ob 23.

Žena in mož

PROIZVOD: »UNION«, ZAGREB.

Koncerti v dneh evh. kongresa

Ob priliki evharističnega slavlja v Ljubljani se je med razne prireditve uvrstilo tudi nekaj koncertov, ki so času prikladno zajeli v svojih sporedih religiozno glasbeno produkcijo. Splošni vtisi o teh prireditvah so bili že napisani. Prestojata, da v kratkih črtah orišemo še njih umetniško gladino.

Koncert »Ljubljancev«. Pevsko društvo »Ljubljancev« je s sodelovanjem opernih solistov Gjunjenčeve, Golobove, Gostiha in M. Rusa ter s sodelovanjem simfoničnega orkestra ponovilo v teh dneh pod vodstvom svojega dirigenta dr. Dolinarja svoj pred nedavnim časom izvedeni koncert, čigar spored je zajel Händlov oratorij »Mesijac«. Velika vrednost te skladbe, kot za nas mnogo pomembno dejstvo, da se je ta skladba pri nas podala (kar je bilo vsekakor povezano z velikim trudom in poštvalnostjo zboru pa tudi ostalih soizvajalcev) — vse to je bilo podčrtano že ob priliki prve izvedbe. V splošnih obrisih pa se je tudi vrednost celotne izvedbe skladala do pot z ono prvega koncerta, v kolikor je ni sedaj deloma celo prekosila. Razumljivo je to iz dejstva, da se je obhajanje vse te glasbene snovi sedaj že udeležilo v dobilo a tem večjo gotovost ter večjo moč, dasiravno je morda elan zaradi po številu ne ravno velikega zanimanja občinstva nekoliko popustil. Vendar je bil celotni vtis lep.

Cerkveni koncert zagrebškega »Ciril-Metodovega zbora«. Zagrebški Ciril-Metodov zbor, čigar središče udeleževanja je gojitev staroslovenske, vzhodne umetne liturgične glasbe, je priredil v teh dneh v frančiškanski cerkvi svoj koncert, na katerem je izvedel liturgijo Janeza Zlatousti, koje besedilo je glasbeno obdelal skladatelj A. Česnokov. Celotna skladba ima trdno in pestro glasbeno strukturo in je pisana za štiri in več glasni mešani zbor a capella. V njej je velika sila izraza, sloneča na bogatih duhovnih doživljajih. Kompozitorna tehnika se oklepa homofonije in tudi polifonije, pa ima za osnovo diatonski sistem in njega harmonije. Melodije nosijo v sebi izrazito lepoto vzhodnoslovenskega občutja, prepojenega z ljudskimi prvini. V vsem pa je zajet pristni umetniški svet. — Mešani zbor šteje približno 50 pevcev, ki imajo lepe glasove in so ubrani v enotno zvočnost. Njihov pevovodja prof. Boris Komarevski, ki ima izrazit občutek za zakonitost glasbene umetnosti, jih je uveljavil v kvalitetno umetniško skupnost, ki je v tej obliki zmogla podati omejeno skladbo v pravilni glasbeni umetni odtehtanosti in v jasni zgrajenosti, pri čemer ni primanjkovalo pravega občutenja. Tako je bil koncert, ki ga je ljudstvo obiskalo v znatnem številu, lepa duhovna glasbena prireditev.

Koncert »Pevske zvezce«. Po veličastju je najmočnejše zajela koncertna prireditev številnih pevskih zborov z vseh strani slovenske domovine, ki so se spojili v nad 2000 člansko pevsko izvajavno skupnost in na odprtem prostoru nad Turjaškim trgom izvedli pod vodstvom zveznega pevovodje prof. Marka Bajuka koncert treh a capella skladb: Pušeh »Slavospev sv. Rešnjemu Telesu, Tomčev zborovski oratorij »Odrešeniku svetec in Premrlovo kantato »Križu povihanemu«. Prva skladba je sicer v zgradbi in v kompozitorni tehniki preprosta, v uglasjeni poti gibajoča se tvorba, pa zanositna v občutju in izrazu. Tomčev oratorij je na široko razpredeno delo, ki se poslužuje deloma sicer novejših izraznih sredstev, a se jim jasno pozna naslon na zapadni starocerkveni sistem s tipičnim kadenciranjem in poseganje za koralnimi usledinami. Dolgo monotonno potekanje pozitivlja pestrost izmenjavanja različnih glasov in kontrast med strogo homofonijo in razgibanom, dosledno polifonijo, preprejeno s fugatnimi tvorbi. Tako more celotno delo kljub monotonosti vzdržati neko napetost in dosegaati umetniški učinek. Premrlova kantata je tip umetnine, ki priveri iz globoko prepričane in iz močnega doživljaja zanešene duše. V njej je dosežena zgodočna arhitektonika, ki stoji poleg delne polifonije pretežno na homofoniji, harmonično barvani tudi s hromatičnimi nijansami. Skladba se prede preko posameznih občutenih glasbenih misli do impozantnega zaključka, ki podkrepi religiozna občutja tudi navzven s silo in vzvišenostjo zvoka.

Izvedba je z ozirom na zavest, da so taki množični postavljeni posebna merila, presegla pričakovanje. Vsa množica pevcev je po glasovni vrednosti, še bolj pa po strogi izvežbanosti, ki je morala vsled nemalih težko skladb povziti res ogromno dela, dala vsem skladbam monumentalno lice. Celotni potek glasbenih umetnin je kljub pri taki množici izredno neznatnim pogreškom naravnost presenečal in vzbujal začudenje nad sposobnostjo pevcev, ki so pokazali kljub svoji preprostosti tako izrazit smisel za resno glasbeno umetnost. Tak dogodek more biti nazven dokument izredne muzikalnosti našega ljudstva in visoko merilo za našo glasbeno kulturo, navznoter pa izrazilo zadoščenje za ves trud in poštvalnost in vzpodbuda za nadaljnje delo, ki bo utegnulo doprinesiti k visoki zgradbi slovenske glasbene umetnosti. Kajti dejstva, kot so občutek za pravo muzikalno gradnjo skladb, intonančna jasnost, občutek za skupnost podajanja v zvezi s poslušnostjo pevovodji, itd. pričajo o višini glasbene izobrazbe, ki je v takih dimenzijah pri drugih narodih silno redka in ki je zato nam v priznanje in lahko v zdravo samozavest. V. U.

Drugi programi

Torek, 2. julija: Beograd: 20.00 Violinski koncert 20.40 Bohemo, opera, Puccini (plošče) 21.30 Plesna glasba — Zagreb: 20.30 Vokalni koncert 21.00 Izra 21.30 Vokalni koncert 22.15 Tamburaški zbor — Dunaj: 17.25 Glasba za violino in klavir 17.30 Pesmi in arie 20.30 Plesna glasba 22.10 Orglarska glasba 22.40 Iz opere Netop 24.00 Dunajski kramel — Budimpešta: 20.00 Skozi Evropo 21.45 Operni orkester 22.00 Ciganska glasba — Milan-Trst: 17.30 Zabavna glasba 20.40 Stara vokalna glasba 21.30 Izra — Rim-Bar: 20.40 Koncert po želji 21.35 Orglarski violinstrični in klavirski koncert. — Praga: 19.25 Veselozora 20.00 Strausova plesna skladba 21.10 Orkestralni in violinstrični koncert — Bratislava: 19.25 Pesmi in arije 21.30 Variet 20.30 Marijova klavirska skladba 20.35 Plesne opere 22.40 Slovenska glasba —

Višinske bolezni

Ne le hribolezni, ampak tudi letalci in zrakoplovi so v nevarnosti pred, drugim ljudem neznanimi boleznimi, katere znanost imenuje višinska bolezen. Da bi zdravniki ugotovili vzrok višinske bolezni, so po raznih krajih ustanovili posebne znanstvene zavode, kjer z živalmi delajo zanimive poskuse.

Vseučiliški profesor dr. Durig poroča, da se je vozil s peruansko železnico, katera vozi ponekod več ko 4600 m visoko. Pri tem je ugotovil, da so za višinsko boleznijo zboleli psi, mačke, kokoši itd. Dr. Durig ugotavlja, da je vzrok te bolezni v tem, ker pada pritisk kisika. Dosedanje izkušnje so se ugotovile, da so med gorskimi, zrakoplovskimi in letalskimi boleznimi nekaki določeni razločki.

Gorska bolezen se kaže v isti meri, čimbolj je telo podvrženo naporu. Pač pa je za hribolezno ugodno to, da se iz doline le počasi vzpenja v višino ter da se pri tem le počasi navaja na zmanjšani zračni pritisk.

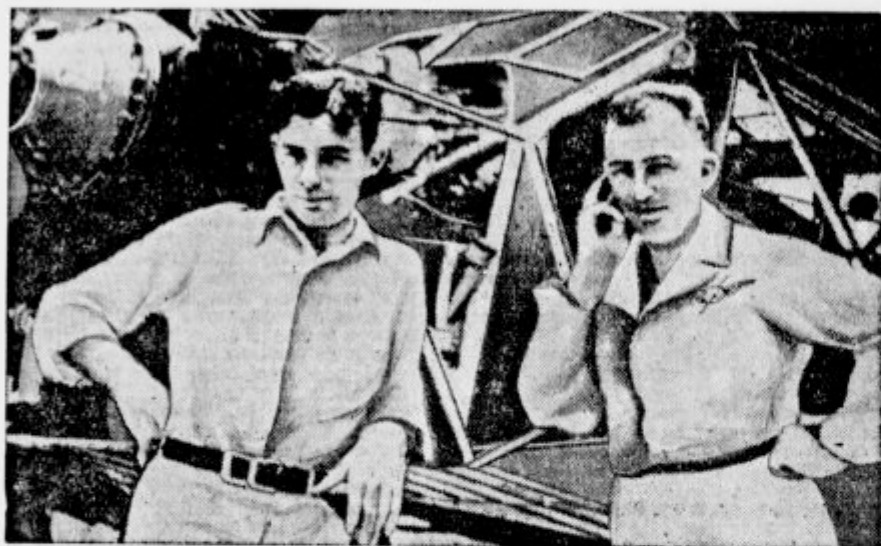
Zato pa je višinska bolezen tembolj nevarna letalcem, ker letalec ne občuti neprijetnih znakov, ki bi naznanjali grozečo nevarnost. Hribolezna muči težko dihanje, močno utripanje srca, včasih mu postaja slabo, pri letalcu

pa se zgodi, da naenkrat omedli ter da si vsled tega niti ne more več pomagati s kisikovim aparatom, ki ga ima pri roki. Zato je ukazano vsem letalcem, da morajo, kadar dosežejo višino 5000 metrov, vsekakor takoj začeti uporabljati kisikove aparate za dihanje.

Najboljše sredstvo zoper višinsko bolezen pa je, da se nanjo navadimo. Višinska bolezen nastopa n. pr. na Kavkazu navadno že mnogo nižje, kakor pa na Himalaji. Tam namreč hribolezec potrebuje del časa za marš, preden se prične vzpenjati. So pa tudi čisto krajevne razmere, ki vplivajo na razvoj gorske bolezni. Domačini po nekaterih visokih gorskih krajih poznajo posamezne prevale, kateri so zaradi višinske bolezni kaj glasoviti, vsled česar se jih domačini izogibljejo.

Hribolezci, ki hočejo doseči velike višine, bi pravzaprav morali imeti s seboj tudi aparate s kisikom. Toda takega priročnega aparata za turiste doslej še niso iznašli. Vendar pa vprašanje, ali in kdaj bodo ljudje stopili na najvišjo goro sveta, ni odvisno od višinske bolezni in od več ali manj priročnih kisikovih aparatov, marveč od vremena in od časa.

En mesec v zraku

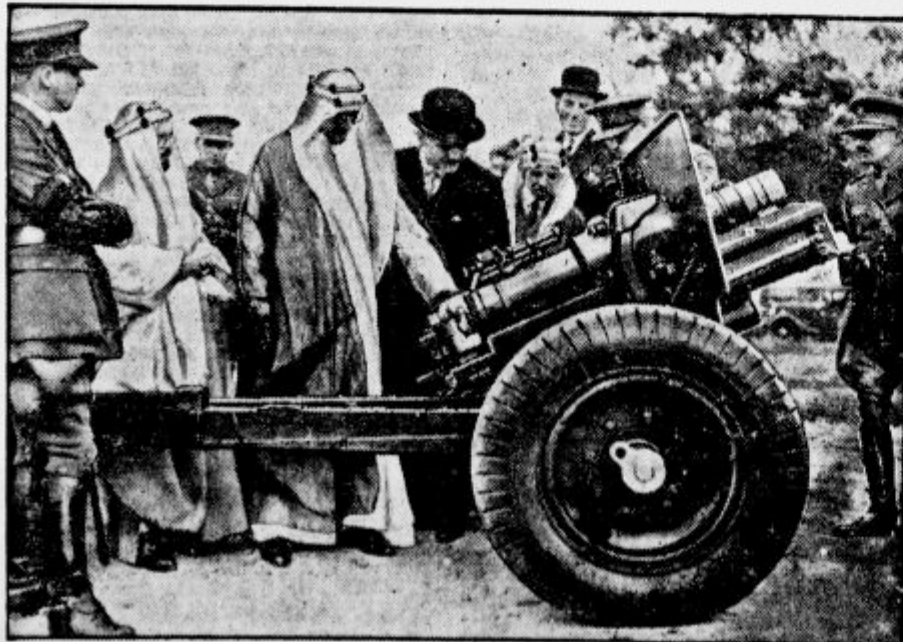
Dva mlada Američana, brata Fred in Al Kly sta dosegla nov rekord v zraku. V četrtek, 27. junija zvečer je minilo že 569 ur, torej malo manj ko 24 dni, odkar sta zletela v zrak in sta poslej letala, ne da bi se bila le enkrat spustila na tla po bencin in hrano. Potrebni bencin in živež jima prinašajo v zrak druga letala ter kar v zraku jemljeta bencin in živež. Hočeta letati do 4. julija, kakor pravita. Toda že sedaj sta že davno potolkla rekord Hunterja iz Čikage. Hočeta pa potolči še neoficijelni svetovni rekord ameriških letalcev Jacksina in O'Briena iz St. Louisa. Ta dva sta bila v zraku 647 ur in 28 minut. Toda njun rekord ni bil priznan, ker aparati niso bili pravilno zapečateni.

Zakrament za umirajoče v ministrskem svetu

Poročali smo že, da je francoski prosvetni minister Marcombes nenadno umrl med sejo ministrskega sveta. Toda ene posebnosti evropskega časopisja, ki je sicer v malenkostih včasih zelo gostobesedno, ni omenilo. Ko se je minister Marcombes od kapi zadet zgrudil sredi svojih ministrskih tovarišev, je enemu izmed navzočih šinila v glavo srečna misel. Naglo je poslal državni avtomobil po duhovnika sosedne magdalenske cerkve, kateri je res takoj prihitel in umirajočemu ministru sredi njegovih tovarišev podelil zakrament sv. poslednjega olja.

Predzgodovinski umor odkrit

Ko so pri Weissenfelsu na Nemškem delali državno avtomobilsko cesto, so 75 cm globoko naleteli na človeško okostje, katero je imelo silno močne kosti. Znanstveniki so ugotovili, da je to okostje predzgodovinsko. Najbolj pa je izpričevala predzgodovinsko starost tega okostja kamenita sekira, katera je tičala v lobanji.

Arabski prestolonaslednik Ibn Saud, ki se sedaj mudi na Angleškem, si ogleduje najvažnejše angleške lahke poljske havbice.

Hud potres na Nemškem

Po vseh nemških krajih so 27. junija čutili močne potresne sunke.

V Kappelu in Kauzachu na Zg. Švabskem (Württembergu) je potres podrl zvonika ondolnih dveh cerkva. Hudo je prizadeta tudi streha in ladja obeh cerkva. V obeh cerkvah sta ondolna župnika le s težavo in s smrtno nevarnostjo rešila Najsvetejšje iz tabernaklja.

O potresu poročajo tudi iz Švice.

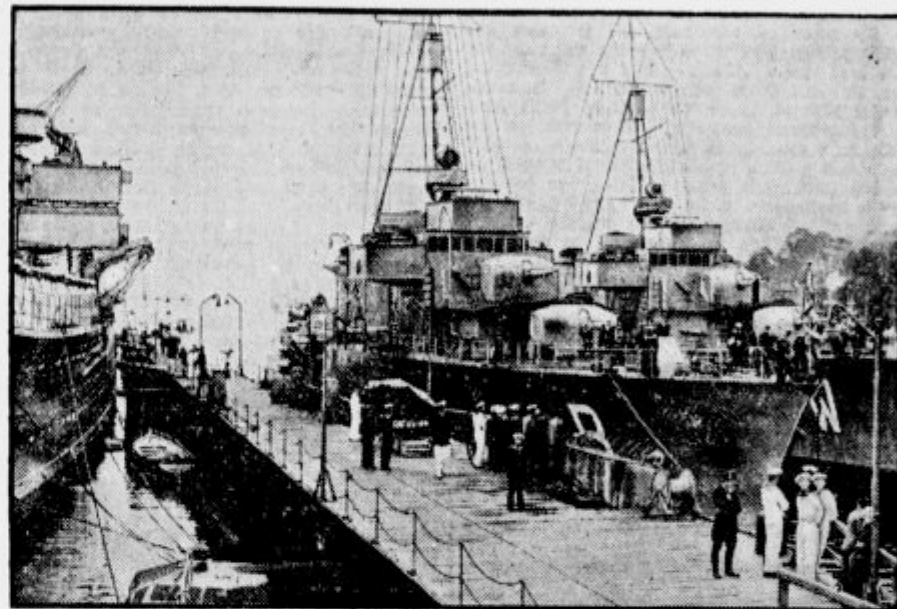
17 vasi v Birmi se pokatoličani

17 vasi v provinci Karen Baku v južnovzhodnem delu Birme je izrazilo željo, da bi prišel kdo mednje, da bi jih poučil v katoliški veri. Teh 17 vasi ima 2000 prebivalcev. Sel, ki je nesel to željo, jo je sporočil evropskemu misijonarju, ki je ravno popotoval skozi ozemlja Karen. Doslej je bil poglavar tega ozemlja misijonarjem tako sovražen, da nobenemu misijonarju ni dovolil, da bi prestopil meje njegovih pokrajin. Končno pa se je le vdal prošnjam svojih rojakov ter je dovolil, da bodo misijonarji smeli graditi šole in kapelice.

Poljsko brodogradništvo na obisku pri Nemcih

Častniki poljskih rušilcev »Vihar« in »Burza«, ki sta obiskala nemško vojno luko v Kielu, so se pripeljali v Berlin položiti venec pred spomenikom neznemu junaku.

Poljska rušilca »Vihar« in »Burza« v Kielu. Nasproti nemška križarka »Königsberg«.

Ženska 12.000 metrov visoko

Pred nekaj dnevi smo poročali, da je italijanska letalka markiza Carina Negroni prekosila francosko letalko ter dosegla z letalom višino 12.045 metrov. Italijanski list »Popolo di Roma« poroča sedaj, kaj je letalka povedala o svojem rekordnem poletu. Tako je dejala:

»Že tri mesece sem se pripravljala, izvezeti moram le tiste kratke dni, ko sem šla na letalski sestanek v Libijo, ter se vadila v višinskem letanju. Pri tem sem poskušala različne vrste letal. Končno sem se odločila za to letalo, s katerim sem poletela in sem z njim dosegla najprvo 10.000 m. Pretekli četrtek je bilo za zadnji vzlet že vse pripravljeno, toda prevelika tema je povzročila, da sem morala zleteti šele

čez eno uro, t. j. ob 7 uri 17 minut 45 sek. 4000 metrov visoko sem odprla aparate s kisikom. Tega nisem storila zato, da bi bila že potrebovala kisik, ampak sem s kisikom hotela le preprečiti, da bi se v višji legi zračni pritisk preveč naglo ne izenačil. Čim višje sem se dvigala, tem bolj je padala temperatura, toda v isti meri je električna napeljava v moji obleki vedno izdatneje ogrevala mojo letalsko obleko. Aparati so zaznamovali največji mraz: 65 stopinj pod ničlo. Ker pa sem imela na obrazu krinko, na sebi močno usnjeno obleko, na rokah pa troje rokavic, mraza nisem čutila. Tudi zraka mi ni primanjkovalo, ker so aparati s kisikom dobro delovali.

Pač pa letalec v tako visokih višinah občuti nekaj neprijeten občutek, in to je, da se mu zaradi pomanjkanja zračnega pritiska zmanjšuje telesna in duševna energija. Ko sem priletela 8000 m visoko, je začela moja volja upadati, in čim višje sem letela, tem večji je bil moj občutek, da sem močno utrujena. Toda goreča želja, da bi se mi posrečilo, kar sem želela doseči, me je gnala do cilja. Ko sem bila 12.045 m visoko, se je začel boj z nagonom, kateri me je silil, naj se takoj spustim nazaj v nižino, kjer bom zračni pritisk lažje prenašala. Proti temu nagonu se je boril razum, ki mi je velel, da se moram spuščati le počasi, da bom brez škode lahko prenesla spremembo zračnega pritiska.

Videla sem iz te višine le z mrakom zastrnjeno obzorje, moder košek Tirenskega morja ter temno verigo Abrucov.

Da letalki doseženi svetovni rekord ni izžrel vseh telesnih sil, dokazuje to, da se je drzna letalka takoj potem, ko se je spustila na tla, šla kopat v morje, katero kot rojena Gonovežanka že z mladih nog pozna.

300 Indijancev utonilo v cerkvi

V vasi San Pedro v okolici mesta Mexico je bilo 300 indijanskih domačinov ravno pri maši, ko je nenadno pridivila povodenj. Voda, z blatom pomešana, je v hipu zalila vso cerkev. Blato je pokrilo cerkveno notranjost 6 čevljev visoko. Iz blata so doslej potegnili 255 mrličev. Sodijo pa, da jih je v blatu zakopanih še kakih 60. Tudi v vasi je povodenj ugonobila nekako 100 Indijancev.

Eden izmed Indijancev, ki je hitel v cerkev, a se je rešil, pripoveduje: »Videl sem, kako grmi proti cerkvi strašna povodenj, ki se je zdelo, kakor da bi se bližal visok črn zid. Brž sem splezal na streho bližnje hiše, ki stoji nasproti cerkve. Voda je zalila cerkev ter podrla en zid, pod katerim je pokopala vernike. Blato in voda sta cerkev tako naglo zalila, da se ni mogel nihče rešiti.«

25 let stara štokrlja

Doslej znanost ni resno verjela, da bi štokrlje dosegle starost 25 let. Pred kratkim pa je hamburški zoološki zavod dobil iz Johannesburga v Transvaalu v Južni Afriki ptičji obroč, katerega so našli na nogi štokrlje, ki so jo majnika meseca letošnjega leta našli mrtvo blizu mesta Johannesburga. Ta obroč je obroč ptičjega opazovališča v Rossittenu na Nemškem. Ta zavod je s tem obročem obročal štokrljo l. 1910 pri Hamburgu. Tam se je namreč tega leta, torej pred 25 leti, ta štokrlja zvalila. Obroč ima žig »Hamburg S 35 73/1910«.

Torej je ta štokrlja 50-krat preletela veličansko razdaljo med Severnim morjem in Južno Afriko. Na ta način je preletela več ko pol milijona kilometrov. Ko so letošnjo pomlad štokrlje iz Južne Afrike vnovič poletele proti našim krajem, se ta 25-letna starka najbrže zaradi starosti ni mogla več dvigniti z njimi, ampak je poginila v Južni Africi. Mesto nje je prišel v njeno domovino le tisti obroček, katerega je dobila na noge pred 25 leti.

Pesimist, ki ne zaupa padalu.

Svetlovna trgovina v letu 1934

Zveza narodov je pravkar izdala statistično študijo o svetlovni trgovini leta 1934, iz katere posnemamo:

Svetlovna trgovina je v primeru s letom 1933 padla po vrednosti v zlatu za 3,5%. Če pa primerjamo cene v funtih šterlingih, je znašalo povečanje od 1933 na 1934 6,3%. Cene v zlatu so lani padle dalje, toda količina svetovne trgovine se je povečala za 3% od 1933 na 1934 (od 1932 na 1933 je znašal prirastek 2%). Tako je znašal obseg svetovne trgovine leta 1934 77,5% obsega iz leta 1929, ki je pokazalo največje rezultate v svetovni trgovini.

Skupno je znašal uvoz vseh držav na svetu lani 12.011 (1933 12.484) milij. zlatih dolarjev, uvoz pa 11.384 (11.740) milij. dolarjev.

Zanimiva in važna je ugotovitev publikacije, da je izboljšanje v količini svetovne trgovine pripisovati le fabrikatom, dočim je svetlovna trgovina strovin in živil celo nazadovala. Poleg tega je

ugotoviti, da je povečanje obsega zunanje trgovine pripisovati predvsem izvenevropskim državam. Med velikimi industrijskimi državami sta USA in Anglija povečali svoj delež na svetovni trgovini. Lani je narasel nemški in italijanski uvoz, dočim je izvoz iz teh dveh držav padel. Francoski uvoz je lani znatno padel, dočim se je držal izvoz bolj zaradi povečanja nemških nakupov. Trgovina agrarnih držav v Evropi je lani narasla zaradi povečanja izvoza v Nemčijo in sploh zaradi vedno bolj uveljavljajočega se sistema dvostranskih pogodb.

Delež naše države v svetovni trgovini je znašal leta 1929 0,40%, leta 1934 pa je narasel na 0,42%. Naša država je po vrednosti svoje trgovine, preračunane seveda na zlato, na 39. mestu. Absolutno izraženo je znašala vrednost naše zunanje trgovine leta 1929 273 milij. zlatih dolarjev, lani pa le še 99 milij. zlatih dolarjev.

Stanje naših kliringov

Po podatkih Narodne banke se je zmanjšal v dobi od 19. do 26. junija naš kliringi saldo v prometu z Nemčijo od 287 na 270 milij. Din. Zadnje izročeno izplačilo datira z dne 15. jan. (14. jan.) in ima št. 5006 (5034).

Nasprotno je v prometu z Italijo narasel naš kliringi saldo od 51,1 na 53,2 milij. in je bilo zadnje izplačilo št. 71.169 (70.815) izročeno dne 28. maja (20. maja).

Poročali smo že, da se je naš saldo v kliringu v prometu z Nemčijo zmanjšal do 26. junija na 270 milij. Din. Dne 27. junija se je radi velikih vplačil v Berlinu zmanjšal zopet za 5 milij. Din (plačila za izvoz rud v Nemčijo). V italijanskem kliringu daje Narodna banka posojila po 5%, odkupuje pa terjatve z odbitkom 1,5%.

V bolgarskem kliringu smo zopet aktivni in znaša saldo terjatve v našo korist 21.000 Din. V kliringu z Rumunijo je dovolj dinarjev za izplačilo našim izvoznikom (nad 5 milij. Din), toda vplačila v Bukarešti so slaba.

Položaj hrvatskih bank

Te dni je bila v Zagrebu skupščina Združenja denarnih in zavarovalnih zavodov savske banovine, katero je vodil predsednik g. Herzog. Iz njegovega poročila je posneti, da je že leta 1934 prišlo do reševanja vprašanja bančne krize do realne podlage za sistematično delo na ublažitvi gospodarske krize. Nova izvršitev predpisov iz novembra lani je bila sprejeta povolno kot najboljša kompromisna rešitev v mejah stvarne možnosti. Toda kmalu potem je bila v februarju uredba o zaščiti kmetizma izpremenjena in je vse denarstvo zašlo v izredno težaven položaj, kar je pokopalo nadeje denarnih zavodov. Izvršitev uredb o zaščiti denarnih zavodov je bila boljša in je treba pozdraviti poskuse za nabavo takih bilanc, ki bodo pokazale pravo stanje. Sekcija posvetovalnega odbora za bankarstvo za kontrolo prečiščenih bilanc se ni omejevala samo na formalno in šablonsko preiskovanje, ampak je skušala čestokrat z dolgotrajnim pojasnjevanjem zavodov, da se tako bilance prilagode stvarnemu stanju. Od 120 denarnih zavodov na področju savske banovine je 56 zavodov priložilo za zaščito in jo dobilo. Sedaj dokončuje sekcija posvetovalnega odbora svoje delo in bodo v par dneh rešene vse prošnje iz vse države.

Državne finance

Po podatkih finančnega ministrstva so znašali v mesecu aprilu drž. dohodki 467,1 milij. Din (proračun 576,2), izdatki pa 417,6 milij. (proračun 576,2 milij.). Od dohodkov je prišlo v glavno državno blagajno manj za 47,5 milij. kot smo izkazali zgoraj. Državna podjetja so izkazala v aprilu dohodkov 36,26, izdatkov pa 185,1 milij. Din.

V aprilu so znašali dohodki za proračun 1934-1935 34,3 milij., skupno torej 605,2 (proračun 691,435), izdatki pa 183,5 milij., skupno torej 631,54 milij. (proračun 691,435 milij.). Neizplačane obveznosti so znašale 254,14 milij. Din ob koncu leta za splošno državno upravo.

★

Konkurz. Senica Ivan, gostilničar v Ljubljani, Aleksandrova cesta 5. Konkurni sodnik Anton Avsec, konkurzni upravitelj dr. Korč Rudolf, odvetnik v Ljubljani. Prijava terjatev do 4. avgusta. Ugotovitev narok 9. avgusta ob 10.30.

Poravnalno postopanje je uvedeno o imovini reg. tvrdke inž. Franjo Dedek, mestni stavbenik v Ljubljani. Poravnalni sodnik Anton Avsec, poravnalni upravitelj dr. Boris Furlan, odvetnik v Ljubljani. Prijava terjatev do 5. avgusta. Poravnalni narok 9. avgusta ob 9.30 popoldne. Ponuja 40% kvoto, plačljivo v enoletnem plačilnem roku.

Splošno jugoslovansko bančno društvo izkazuje za 1934 zmanjšanje dolžnikov od 196,86 na 168,3 milij., med pasivi pa so se povečale vloge na knjižice od 41,6 na 54,2, v tek. računu pa od 114,6 na 116,5 milij. Din. Upniki so padli od 79,4 na 71,6 milij. Din. Leta 1934 je bil za odpise porabljen znesek Din 13,0 milij., skupno z drugimi sredstvi je znašal lani odpis 18,06 milij. Din. Prebitek za 1934 znaša 0,77 (1933 0,64) milij. Din.

Dotok zlata v Francijo. Najnovejši izkaz Banque de France z dne 21. junija izkazuje v primeru s 14. junijem povečanje zlatega zaklada za 17 milij. frankov na 70.770,1 milij. frankov. Med aktivni so se posebno zmanjšala mesečna posojila in sicer za 448,7 milij. frankov, med pasivi pa ob tok bankovcev za 670,8 milij. Din. Vse obveznosti banke po vidu znašajo 94.715,5 milij. frankov in znaša kritje 74,72%.

Italijanske finance. Deficit italijanskih državnih financ je znašal v letu 1933-34 6.377 milijona lir, 1934-35 pa brez izdatkov za ekspedicio v vzhodni Afriki 2.339 milij. lir. Najnovejši proračun za 1935-36 pa računa z deficitom 1.657 milij. lir, toda zopet brez Afrike. Poleg tega je treba upoštevati še izdatke za obnovo zračnega brodogoja, ki znašajo samo za tekoče leto 512 milij. lir. V proračunanih izdatkih za 1935-36 v znesku 19.645 milij. lir znašajo izdatki za vojsko 2.459, mornarico 1.265 in letalstvo 840 milij., torej skupno 4.564 milij. lir ali skoro četrtino proračuna.

Borza

Dne 1. julija 1935.

Denar

Neizpremenjeni so ostali tečaji Berlina, Bruslja in Curiha, vsi ostali tečaji pa so postopili.

V zasebnem kliringu je notiral avstrijski šiling v Ljubljani 8,70-8,80, v Zagrebu 8,725-8,825, v Belgradu pa 8,71-8,81. Grški boni v Zagrebu 37,50 bl., v Belgradu 36,51-37,21. Angleški funt je v Zagrebu popustil na 252,03-253,63, v Belgradu pa na 251,95-253,55. Španska pezeta je notirala v Zagrebu 6,10 bl., v Belgradu 6,25 bl.

Ljubljana. Amsterdam 2964,58-2979,18, Berlin 1752,05-1756,93, Bruselj 734,18-739,24, Curih 1424,22-1431,29, London 213,91-215,96, New York 4302,88-4339,30, Pariz 287,92-289,36, Praga 181,90-183, Trst 559,49-562,57.

Promet na zagrebški borzi 311,761 Din.

Curih. Belgrad 7, Pariz 20,2175, London 15,0625, New York 304,73, Bruselj 51,53, Milan 25,30, Madrid 41,90, Amsterdam 207,123, Berlin 123,20, Dunaj 57,70, Stockholm 77,65, Oslo 75,70, Kopenhagen 67,25, Praga 12,765, Varšava 57,80, Atene 2,90, Carigrad 2,48, Bukarešta 3,05, Helsinkfors 6,645, Buenos-Aires 0,8025.

Vrednostni papirji

Tendence je bila za državne papirje čvrsta, pa tudi promet je bil zlaten.

Ljubljana: 7% investicijsko posojilo 81-82, agrarni 46-47, vojna škoda promptna 365-365, begluške obveznice 62-63, 8% Blerovo posojilo 76-77, 7% Blerovo posojilo 65-66, 7% posojilo Drž. hip. banke 72-73, 7% stab. pos. 80-82.

Zagreb, državni papirji: 7% investicijsko posojilo 82-84, agrarni 47 bl., vojna škoda promptna 374-378 (375), 7. 375-378, 8. 375-378 (375, 376), 9. 375-378, begluške obveznice 64,50-65, 8% Blerovo posojilo 76,25-76,50 (76, 76,50), 7% Blerovo posojilo 66,75-67, 7% stab. pos. 84 bl. — Delnice: Priv. agrarna banka 231-236, Osješka sladkorna tovarna 135-155, Trbovlje 100-110.

Belgrad: državni papirji: 7% investicijsko posojilo 82-82,50 (82,25), agrarni 46,75-47,25 (47), vojna škoda promptna 371,50-372,50 (372), 7. (370), 11. (373), begluške obveznice 65,50-66 (66), 7% Blerovo posojilo 66,75-67,25 (67), 7% stab. pos. 84 bl. — Delnice: Narodna banka 5800-6000, Priv. agrarna banka 233,50-234,50 (233,50).

Žitni trg

Novi Sad. Pšenica: bč. potiska 116-120, slav. 114-116, srem. 114-116, gornja ban. 112-116, bč. 115-116. Oves: bč. in srem. 95-97, slav. 98-100. Rž in ječmen ne notirata. Koruza ne notira. Moka: bč. in srem. og. in ogg. 187,50-207,50, št. 2. 167,50-187,50, št. 5. 147,50-167,50, št. 6. 127,50-147,50, št. 7. 107,5-117,50, št. 8. 85-90. Fižol ne notira. Otrobi neizprem. — Tendence neizprem. Promet srednji.

Hašk: Primorje 4:0 (3:0)

Zagreb, 29. junija. Tukaj se je danes vršila prvenstvena nogometna tekma med ljubljanskim Primorjem in tukajšnjim Haškom. Kljub silni vročini se je zbralo na igrišču preko 1500 vnetih navijačev. Sodniku Zivkoviću iz Belgrada, sta se predstavili moštvi v sledečih postavah. — Hašk: Grims, Sli-vak, Golac-Hoppe, Gajer, Kunst-Medarič, Petrak, Horvat, Leinart, Fink. — Primorje: Logar, Jug, Bertonec, I. Kukanja, Slamič, Boncelj-Slamberger, Janežič, Pupo, Bertonec II., Zemljič.

Primorje je nastopilo torej s kompletnim liga moštvom in odličnim rezervnim vratarjem Logarjem. Kljub temu Primorje danes ni pokazalo one igre, ki se je od njega pričakovala po zadnjem uspešnem nastopu v Belgradu proti Jugoslaviji. Vzrok neuspehu je treba iskati predvsem v nespornu med posameznimi igralci. Mnogo akcij, ki so bile lepo zamišljene in pametno izpeljane, je končalo tik pred dosega cilja — gola — s polomom, radi sebične igre posameznikov. Tu je treba predvsem omeniti sicer odličnega igralca Zemljiča na levem krilu. V nekoristnim preigravanjem in dribljanjem z nasprotnimi igralci je izgubil nešteto žog in pokvaril že zrele prilike za gol. Taka igra igralca samo izmuči, doseže pa razen morda malega aplauza pri publiku, ničesar pozitivnega. — Vse ostali napad je igral zelo pozitivno, Bertonec II. in Janežič sta se kot malokdaj potrudila, hodila nazaj po žoge in jih nesebično oddajala naprej krilom. Pupo igra pametno. Hitro se skuša znebiti žoge, toda podaja netočno. Razen tega ni strelca. Njegova je krivda, da je izšlo Primorje danes brez častnega gola. V vsej igri ni imel nihče tako ugodnih prilik za efekte in lahko dosegljive gole. Krilni vrstni manjka vodja, Slamič je prepočasen. Tudi potrudil se ni tako, kot smo mogli opazovati to v prejšnjih časih. V prvem polčasu je ugajal Boncelj, ki je bil pa kmalu blesiran in je potem samo statiral. Kukanja ima smisel za povezano igro, manjka mu pa borbenosti in tudi v tehničnem oziru zaostaja za tovariši. Najboljši mož na polju je bil levi branilec Bertonec I. Njegov odločen start na žogo in jasen pregled igre je rešil moštvo velikega poraza. Mnogo je izgubljenih situacij je razčistil z razantnimi streli. Jug ne zaostaja mnogo za njim, vendar včasih ne ve kam z žogo, posebno, kadar je pred golom gnječ (autogol!). — Hašk je podal svojo običajno igro. Napad je imel mnogo smole. Najboljši igralec in duša moštva je srednji krilec, državni reprezentant na zadnji Balkaniji Ivica Gajer. Branilca igrala neodločno, vratar ni imel mnogo posla.

Sodnik Zivković je imel igro ves čas v rokah. Napravil je par odločilnih napak na škodo Primorja. — Concordia-Bask, Belgrad 9:1 (6:1).

Concordia: Primorje 4:0 (2:0)

Zagreb, 30. junija. Danes je Primorje nastopilo v prvenstveni tekmi proti Concordiji. Blesirane igralce so zamenjali danes Vrhovnik v levi zvezi mesto Slambergerja, Zemljak desnega krila Boncelja in juniorski vratar Magister Logarja. Sodil je tudi to tekmo Zivković iz Belgrada. Primorje je v splošnem pokazalo danes boljše igro od včeraj. Posebno napad je ugajal. Zemljič se je nekoliko bolj

Budimpešta. — Tendence stalna. Promet omejen. Koruza: julij 11,26-25-33, zaklj. 11,33-35; avg. 11,12, zaklj. 11,15-17; maj 1936 10,30; zaklj. 10,42-50.

Živina

Mariborski svinjski sejem 28. junija. — Na sejmu je bilo pripeljanih 93 svinj, cene so bile sledeče: Mladi prašiči 5-6 tednov stari komad 40-60 Din, 7-9 tednov stari 80-90 Din, 3-4 mesece stari 120-150 Din, 5-7 mesecev stari 160-200 Din, 8-10 mesecev stari 250-280 Din. 1 kg žive teže 4-5 Din, 1 kg mrtve teže 7-9 Din. Prodanih je bilo 58 svinj.

Hmelj

Poročilo o stanju hmeljskih nasadov v žateški okolici (CSR). Zatec, dne 28. junija 1935. Češka sekcija poroča: Stanje hmeljskih nasadov je vobče zadovoljivo. Z malimi izjemami so nasadi brez škodljivcev. V nekaterih vrstah se je namreč pojavil rdeči pajek, ki se je v teku zadnjih dni zelo pomnožil. Skropljenje z žvepleno-apovno brozgo se je takoj pričelo. Nekatere lege trpijo valed suše. Tam, kjer je mogoče, se hmeljišča namakajo z vodo. Današnje lokalne padavine so prinesle nekaj vlage le neznatnemu delu našega okolišča. — Nemška sekcija poroča: Vreme zadnjega tedna ni bilo ugodno razvoju hmeljske rastline. Tropična vročina in trajna suša sta povzročevali neljubi zastoj in v nekaterih legah so posledice suše že vidne. Pa tudi v lepih nasadih postanejo rastline vedno bolj vitke in se že prikazujejo cvetni nastavki, ko je rastlina še brez zadostnega števila stranskih poganjkov in preden je dosegla višino ogrodja, oziroma drogova. — Le izdatne padavine bi zamogle izboljšati sedanjí položaj. Živalskih in tudi rastlinskih škodljivcev ni.

oziral na soigrake. Glavna vrzel moštva je pač srednji krilec. Slamič je tudi danes dokazal, da ne spada več v to moštvo. Poleg pomanjkanja tehničnega znanja nogometa mu manjkata pozitivna volja in borbenost. Ostali igralci so bili vsi nekoliko boljši kot včeraj proti Hašku. Izvrsten je mladi vratar Magister. Dobljeni goi nikakor ne gredo na njegov račun.

Belgrad: BSK-Gradjanski, Zagreb 1:2 (1:1).

Sarajevo: Slavija-Hajduk, Split 2:1 (1:1).

Ilirija: Svoboda 7:2 (1:0)

Maribor, 30. junija.

Na igrišču Svobode v Magdalenskem parku se je danes odigrala gornja tekma, ki je bila za oba akterja izredne važnosti. Iliriji je treba le še dobiti zadnjo tekmo proti Rapidu, ki jo igra drugo nedeljo v Ljubljani, in zopet bo nosila ponosni naslov prvaka Slovenije. Prvi polčas je bil v absolutni premoči Ilirije, ki pa radi izredno pozitivne igre halfov in branilcev Svobode ni mogla doseči več kot en gol. V drugi polovici pa je Ilirija spreminila taktiko, napad je prenašal žogo polvisoko ter izredno mnogo streljal, tako, da se vratar Svobode radi preoblice dela ni mogel več znajti. Tudi svobodasi so imeli par ugodnih prilik, ki pa jih niso mogli izkoristiti. Igra je bila prav napeta. Ilirija je bila tehnično in taktično za več kot razred boljša od Svobode, napad je streljal iz vseh pozicij in daljav, dočim se napad Svobode, razen parkrat ni mogel prav razvrstiti. Tekmo je vodil Višnjič iz Zagreba sigurno. Gledalcev ca. 500. — Predtekmo sta odigrali mladini Maribora in Svobode, in sicer za pokal. Zmagali so mariborci s 5:3 (3:1). — Dopoludne je bila pokalna tekma mladina

Železničar, Mar.-Atletik 6:3 (4:2)

Celje, 30. junija. V prijateljski nogometni tekmi so v nedeljo pri Skalni kleti železničarji iz Maribora zaslužno premagali Atletike z zgornjim rezultatom. Železničarji so pokazali precej lepo tehniko in smiselno kombinacijo, igra Atletikov pa je bila raztrgana ter preko starta niso prišli. Sodil je g. Veble.

V drugem razredu sta bili odigrani dve važni prvenstveni tekmi. Grafika je gladko odpravila SK Marša s 4:0, medtem ko je Reka igrala neodločno s Slogo 1:1.

Plavalna tekma

Maribor, 30. junija. V kopališču na Mariborskem otoku so se vršile danes popoldne plavalne tekme med SSK Maratonom in Zagrebškim plavalnim klubom. Gledalcev nekaj tisoč. Zagrebčani so poslali v Maribor svoje najbolje moštvo, ki ga po večini sestavljajo akademiki iz primorskih krajev ter je nedavno zmagalo nad prvakom Belgrada. Za Maraton, ki je pričel z rednim treningom pod vodstvom trenerja Prezljaja šele pred dobrim tednom, je značila tekma trdo preizkušnjo, ki so jo pa Maratonci častno prestali, dasi so morali kloniti pred močnejšim nasprotnikom. Poudariti se mora predvsem lep uspeh Maratonca Rostacherja, ki je na 200 m prvo postavil nov mariborski rekord, saj katerim se je za las približal tudi državnemu rekordu. V maratonskem moštvo so nastopili kot gostje Škofič, Pichler, Košak, Jurič.

Rezultati so bili naslednji: Stafeta štirikrat 50 metrov: 1. ZPK 2:02,2 (Klein, Bleiweis, Petrovič, Suljič); 2. Maraton 2:11,8 (Bervar, Skofič, Pichler, Šavli); — 200 m: 1. »Pubis Rostacher (M) 3:07,8 (lep uspeh, nov mariborski rekord); 2. Sotošek (ZPK) 3:10,10. — 100 m hrbtno: 1. Belan (ZPK) 1:25,6; 2. Stiegler (ZPK) 1:31; 3. Smerdu (M) 1:38,2. — 100 m prsno: 1. Klein (ZPK) 1:09,4; 2. Suljič (ZPK) 1:09,8; 3. Pichler (kot gost M) 1:18,1. — Izven programa dame 50 m prsno: 1. Beba Petrovič 40,8; 2. Enović Maja 42 (obe ZPK). — Stafeta trikrat 100 m mešanio: 1. ZPK (Dvoržak, Belan, Petrovič) 4:06,8; 2. Maraton (Rostacher, Smerdu, Šavli) 4:35. Maraton je pri prvi predaji zaradi izvrstnega časa Rostacherja vodil, potem pa je zaostal. — Waterpolo: ZPK-Maraton 8:0 (5:0). ZPK je nastopil v postavi: Bleiweis, Ivanečević, Belan, Kreculj, Petrovič, Mirković, Klein; Maraton pa: Lukan (drugi polčas Rostacher), Prezljaj, Rostacher (drugi polčas Lukan), Jurič, Bervar, Šavli, Košak. Izven programa so nastopili tudi skakači Sokola-Matice. Kot vrhovni sodnik je fungiral pri tekmah g. Kramaršič iz Ljubljane.

STK Moste. Posivajo se vsi člani, da se udeležijo kuluka in plantiranja igrišča 2. julija. Posebno pa se še pozivajo, da se ta dan zglase na igrišču vsi igralci, ki se še niso siliili. Kdor bi bil radi snibe zadržan, naj se zgini pozneje. Kdor se ne bi udeleževal kuluka, ne bo prišel v poštev za tekme pri otvoritvi igrišča.

Ne najdeva besed, s katerimi bi primerno izrazil

zahvalo

vsem, ki so nam v bolezni in smrti našega malčka stali ob strani in ki so usak na svoj način in po svojih močeh počastili njegov spomin.

Vranks-Brdo, dne 2. julija 1935.

NUŠA in JOŽE ZORKO.

Vsem sorodnikom, prijateljem in znancem sporočamo žalostno vest, da je gospod

IVAN POLJANEC

žanski svetnik v pokoju

po kratki bolezni Bogu vdano umrl. Pogreb pokojnika bo danes, v torek popoldne ob 16 iz mrtvašnice na mestnem pokopališču na Pobrežju. Sv. maša zadušnica se bo brala v sredo, 3. julija ob 7 v magdalenski cerkvi. Maribor, dne 30. junija 1935

ZALUJOČI OSTALI

Dance ob 22.30 je umrla moja dobra, zvesta žena, gospa

Marija Ranzinger

roj. Skender

Blagoslovitev bo v ponedeljek, 1. julija ob 15 v hiši žalosti. Zemeljski ostanki bodo prepeljani v Gradec.

Sveta maša zadušnica se bo brala v četrtek, 4. julija ob pol 7 jutraj v Marijini cerkvi.

V globoki žalosti sporočam to v svojem kakor tudi v imenu vseh sorodnikov.

Celje, dne 28. junija 1935.

FRANC RANZINGER.

V globoki žalosti naznanjamo, da je naša iskreno ljubljena mama, stara mama, sestra, teta, svakinja in tašča, gospa

Elizabeta Anzelc

vdova dohod. nadpaznika

dne 1. julija po dolgotrajni, mukopolni bolezni, previdena s tolažili svete vere, mirno v Gospodu zaspala.

Pogreb predrage pokojnice bo v sredo, dne 3. julija ob 4 popoldne iz hiše žalosti Društvena ulica 15 (Vodmat) na pokopališču k Sv. Križu.

Moste pri Ljubljani, dne 1. julija 1935.

ZALUJOČI OSTALI

Mestni pogrebni zavod v Ljubljani.

MALI OGLASI

V malih oglasih velja vsaka beseda Din 1.—; lentilovanski oglas Din 2.—. Najmanjši znesek za mali oglas Din 10.—. Mali oglasi se plačujejo takoj pri naročilu. — Pri oglasih reklamnega značaja se računa enokolonska 3 mm visoka pletiva vrstica po Din 2-50. Za plemenite odgovore glede malih oglasov treba priložiti znamko.

Službe iščejo

Dekle

za vsa hišna dela, zna tudi malo kuhati, išče službo pri majhni družini. — Nastop takoj. Naslov v upr. »Slov.« pod št. 7794. (a)

Zenska

stara 40 do 50 let, krepke postave, trdnega zdravja in poštenega krščanskega življenja, ki bi bila zmožna voditi na veliki kmetiji samostojno gospodinjstvo, ter ima veselje do živinoreje in poljedelstva in ki zna tudi kuhati in se pečati z gostilno, doma z Gorenjskega, če mogoče, obi takoj stalno službo. Za naslov naj vpraša v upr. »Slov.« v Ljubljani pod št. 7802. (a)

Službo dade

Pomočnika

za vodno instalacijo rabim takoj; predstaviti se osebn. — Belec, vodovodni instalater, Kamnik.

Mesarski pomočnik

začetnik, se takoj sprejme. Naslov v upr. »Slov.« pod št. 7771. (b)

Deklo

za kmečka dela sprejemem Okorn Fr., Rašica 17, p. St. Vid nad Ljubljano. (b)

Raznašalec kruha

priden in pošten, se sprejme. Biti mora kolesar. — Naslov v upr. »Slov.« pod št. 7793. (b)

Stanovanja

ISCEJO:

Učiteljica

samska, išče stanovanje z eno veliko ali dvema manjšima sobama, kuhinjo, pritliklinami, kopalnico in predsteno — v Ljubljani ali Mostah. Ponudbe z navedbo cene upr. »Slov.« pod »Pogoj snaga in mir« št. 7780. (c)

Trisobno stanovanje

s kopalnico, v pritliklinji vile, Opekarska cesta, se odda s 1. avgustom. Poizvedbe: Stavbna pisarna, Rimska cesta 21-L. (č)

Stanovanja

enosobno 300 Din, dvosobno 430 Din — oddam solidni, boljši stranki. — Ogled in informacije: Moste, Detelova 8. (č)

Enosobno stanovanje

s kuhinjo in pritliklinami oddam. Val. Vodnikova št. 15, Zelena jama. (č)

ODDAJO:

Opremljeno sobo

s posebnim vhodom, v centru mesta, oddam solidnemu in stalnemu gospodu. — Naslov v upr. »Slov.« pod št. 7772. (s)

Gospoda

ali gospodično sprejemem 100 Din tedensko. Naslov v upr. »Slovenca« pod št. 7774. (s)

Denar

Posojila

na vložne knjižice dale Slovenska banka. Ljubljana. Krekov trg 10

Zamenjam

knjižice Kmetijske posojilnice za hranilne knjižice Mestne hranilnice v Ljubljani. Ponudbe upr. »Slov.« pod »Hranilne knjižice« št. 7803. (d)

Droben oglas v »Slovenca« posreduje hitro prodajo; če že ne z gotovim denarjem pač kupca ti s knjižico da.

Glasba Muzika

prodaja klavirje, harmonije, violine, kitare, strune in vse glasbilske potrebine. — Popravlja in uglašuje vsa glasbila strokovniško in najceneje. Isposojevalnica klavirjev Ljubljana Miklošičeva cesta št. 4

Kupimo

Vsakovrstno

zlato kupuje

po najvišjih cenah CERNE, juvelir, Ljubljana Wolfova ulica št. 3.

Prodamo

Dežni plašči

moški in damski, od 180 Din naprej pri F. I. Gorčar, Ljubljana, Sv. Petra cesta 29. (l)

Kompletna oprema

za špecerijaško trgovino naprodaj. Vprašati v pekarni Janič, Celje. (l)

Prvovrstno belo vino

mešanih vrst, staro in novo, iz lastnih gor, naprodaj. Dopise prosim nasloviti: Marija Janič, vdova, Celje, Babno. (l)

Poceni naprodaj

čevljiarski stroj in harmonika. Moste, Detelova 8. (l)

Stoječi parni kotel

8 m prostora za kurjavo, se ceno odda. — Adolf Bernhard, Maribor, Aleksandrova 51. (l)

Suhe odpadke

od žage, bukova drva in žaganje — dostavlja tudi na dom Ivan Šiška, tovarna parketov, Ljubljana, Metelkova ulica 4, telefon št. 22-44. (l)

Otroški voziček

globok, dobro ohranjen — prodam. Naslov v upr. »Slov.« pod št. 7758. (l)

Krojaški stroj

malo rabljen, naprodaj. — Naslov v upr. »Slov.« pod št. 7759. (l)

Lepa telica

dobre vrste, ki bo telila čez štiri mesece, ugodno naprodaj. Poizve se: St. Vid št. 47, nad Ljubljano. (l)

Lister suknjiči

buret, skavt hlače, pumparce, razno perilo, zelo poceni kupite pri Presker, Sv. Petra cesta 14. (l)

Letovišča

Uradniška družina

z dvema otrokoma, 12 in 15 let, išče za mesec dni ali 2 opremljeni sobi z uporabo kuhinje v okolici Bleda ali drugje, približno 500 m višine. Takojšnje ponudbe na Jovanovič, Tomaža Ježa 5, Beograd. (l)

Vnajem

Lokal

primeren tudi za pisarno, oddam v najem. Janič, Celje. (n)

Pisarniški prostori

v pritliklinji v Dalmatinovi ulici, se oddajo s 1. avgustom. Poizvedbe: Stavbna pisarna, Rimska cesta št. 21-L. (n)

Poizvedbe

Mlad volčjak

se je izgubil 24. junija. — Pošten najditelj naj ga odda proti nagradi: Sv. Petra cesta 30-L. (e)

Pes jazbečar

črn, se je izgubil v petek dopoldne na Gosposvet-ski cesti. — Ima znamko »Litija«. Oddati ga je proti visoki nagradi arhitektu Ledlu, Gosposvetska 4. (e)

Posestva

Enonadstropna hiša

tristanovanska, v bližini Mladinskega doma na Kodeljevem, naprodaj proti gotovini in prevzemu hipotek. Naslov v upr. »Slovenca« pod št. 7497. (e)

Razno

Entel - ažur - plise

izvrši ekspres — Matek & Mikeš, Ljubljana, poleg hotela Štrukel. (t)

Pouk

Strojepisni pouk

za časa počitnic. Večerni tečaj od 6. ure dalje. Vpisovanje danes in jutri. — Učna ura 2 Din. Christofor učni zavod. (u)

Nemško konverzacijo

nudi gospodična otrokom čez počitnice. Naslov v upr. »Slov.« št. 7760. (u)

Šestošolec

klasične gimnazije instruiral za ponavljalne izpite iz vseh predmetov, posebno iz grčine in matematike. Ponudbe na: dr. Anton Medvedova ulica št. 12-L, Maribor. (u)

Vajenci

Mesarskega učenca

sprejem takoj. Setnikar Jože, Brdo 30, Vič. (v)

Foto amaterji pozor!

Nudimo Vam po najnižji ceni popolnoma nove krasne foto albume, foto oglične, navadne albume za razglednice ter spominske knjige.

Bogata zaloga Konkurenčne cene

Prodajalna H. Ničman

Ljubljana, Kopitarjeva ulica št. 2

Naročajte »Slovenca!«

Tinčkove in Tončkove prigode

66.

Ljudožski kuhar že študira kuharsko knjigo...

»Aha, zdaj vaju pa imamo!« sta se zarežala divjaka in neusmiljeno zgrabila svoji žrtvi za roko in nogo ter ju gugala po zraku sem in tja, kakor mlada mučka. Dečka sta obupno kričala na pomoč. Pomoči pa ni bilo od nikoder.

Ljudožski orjak si je nato oprtal dečka pod pazduho in ju med zmagovalnim tuljenjem odnesel... kam? Naravnost pred mojstra kuharja. Tam so ju vtekli v nekakšno leseno zanko, v kateri se dečka skorajda ganiti nista mogla. Eden izmed divjakov se je s sulico postavil pred ujetnika, mojster kuhar pa je vzel v roko kuharsko knjigo in začel študirati kuharske recepte. Dolgo se ni mogel odločiti, ali naj bi dečka spekel na ražnju ali ju ocvril v ponvi ali pa vrgel v vrelo vodo in skuhal iz njiju prav okusno juho.

Zahvala

Ob pretežki izgubi moje ljubljene žene, oziroma najine najblažje mamice, ste nas tolažili s svojim sočuvstvovanjem. Spremili ste v častnem spominu nepozabno pokojnico na njeni zadnji poti ter ji poklonili obilno krasnega cvetja. — Vsem in vsakemu posebej naša iskrena, globoka zahvala.

Karl Zupanc, soprog;
Valček, Martica.

Dolores Wieser

PEVČEK

Ljubzenska zgodba mlade duše

»Dorka, s fantičem je šel, praviš?«

»Da, vaša milost!«

Cez čase se Heloiza zasmeje in reče:

»Kaj čeden fantič, kaj?«

»Zelo čeden!« podkrepi hišna.

»Malce šibak — pa se mu poda. In kako ti pogleda! Ponosno in hladno in neustrašeno! — Menim, da bi rad skril, da je zgubil mir srca zastran mene! Ni res?«

»Otrok je še, vaša milost,« si drzne reči Dorka.

Rada bi pač govorila za Veracinija.

»Otrok? No, mislim kakih petnajst let že ima. An — vlečeš me! — Petnajst let! Pri teh letih bi se že moral prebuditi!«

Z zaskrbljeno naglico rahlija Dorka nekolikanj pretrdo zvit val las in čeblijač prosi oproščenja. Pudranju, tako važnemu opravilu, posveti zdaj dama vse zanimanje. Dorka ji pod jamico na levem licu prilepi na poev črno piko, ji zamenja svilene brezpetnike z visokopetimi čevljički iz zlatorumenega atlasa, ji ročno nadene zapetnice in biserno verižico v tri pramene — tedaj Heloiza skoči na noge in stopi k oknu.

Sonce stoji že visoko in jarko ter ostro riše v parku svetlobo in senco. Oblaki stoje zunaj na obzoru. Ptice molče in težka preobilica bezgovega vonja valovi z rahlo sapico v sobo. Heloiza se zlekne v zlatenkasti obleki in sklene bele roke v zatilniku. Smehljaje se govori pol sama sebi, pol hišni:

63

»Zares, lepo bi bilo — kar čudno lepo bi bilo, biti prva ljubezen kakega človeka! Prav zares in resnično! Vsak pravi tako: Ljubim te kakor še nobene ne! Pa nemara laže, prav tako kakor tisti, ki pravi: Ljubim samo tebe! ali celo: Ti si prva v mojem srcu! Vsi lažejo! Ampak mali Ivan...«

Zivahneje vpraša v sobo:

»Ni res, fantič ne ve še nič o ljubezni?«

Dorka se mora skoraj zasmejati.

»Da, vaša milost? Nedolžen je kakor angel!«

»Kakor angel, to je lepo! Nak, sama rada verjamem. Jaz bi bila prva.«

»Prekrasna šala, premilostljiva gospica!« se zaheheta Dorka. Si je drznila preveč? — O, nikakor ne! Gospodična se poredno smehlja in se okrene spet venkaj proti oknu. — Bilo bi čedno, nemara kar lepo. Pač bi rekel kakor takrat: Na vas. Drhtel bi pred njo — ali pa bi izbruhnila iz njega skrita divjost? —

Bi li potem še hotel postati rjav menih, potem, ko bi ga ona poljubila na usta — na tista stisnjena, trpka, ponosna deška usta?

Kako lepo gode! Virtuoz mora postati, Veracini ima prav. S sabo ga vzame v Draždane.

Nato se zasmeje. Marička v kuhinji mora speči kolačkov. Ah, otrok je šel! Pa — spet ga ne bo mogel spraviti doli, kolačka, če ga bo gledala. In potem bo spet pogledal tako brhko, brhko, hudo in plaho. —

Po grozljivo neprijetnem dogodku one noči minejo za Ivana trije dnevi v čudni notranji omotici. Rezka bolečina ga neprenehoma skeli v vseh mislih. Bolj je molčeč kakor kdajkoli prej in razmišljeno odgovarja na Jurkove razposajene šale.